

§ 12 godkendelse

**Grønsundvej 61
4780 Stege**

Matr. nr. 3 d Neble, Stege Jorder

Dato: 20-07- 2016

Sagsbehandler: Line Brandt Dissing/ Ulla H. Olesen

Stamoplysninger

Virksomhedens navn:	Peter Nøhr Andersen
Virksomhedens placering	Grønsundvej 61, 4780 Stege
Virksomhedens art	Landbrug, Svineproduktion
Virksomhedsejer	Peter Nøhr Andersen
Matr. Nr.	3d m.fl.
Ejerlav	Neble, Stege Jorder m.fl.
CVR nr.	16723088
Ejendomsnummer	3900009472
CHR nr.	94603
Godkendelsesdato	20.07.2016
Tilsynsmyndighed	Vordingborg Kommune

Resume

Produktionen ønskes udvidet fra 176,8 dyreenheder (DE) til 475,02 DE. Dyreholdet vil blive øget til følgende:

Udvidelsen vil foregå over en 5-årig periode, da ansøger vil tillægge avlssøerne fra egen besætning frem for at indkøbe dem.

Etape 1, er etableret efter 2 år

560 søer

19.040 smågrise fra 7,2-32 kg

700 polte fra 32-107 kg

Etablering af 5.000 m³ gyllebeholder med overdækning

Udvidelse af eks. smågrisestald ca. 1.600 m²

Bygning på ca. 100 m² til sækkevare, som placeres i forbindelse med eks. anlæg

Etape 2, er etableret efter 5 år

1.120 Søer

38.080 smågrise fra 7,2-32 kg

1.400 polte fra 32-107 kg

Udvidelse af soanlægget, farestald ca. 1.500 m², løbe-drægtighedsstald ca. 2.000 m²

Udvidelse af smågrisestald ca. 1.600 m²

Etablering af 5.000 m³ gyllebeholder

Til ejendommen er der 270,32 ha eget areal til udbringning af husdyrgødning.

Fordampning af ammoniak er inden for lovens grænser og ejendommen lever op til BAT (Bedst Anvendelig Teknologi):

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet, når godkendelsens vilkår efterleves og den beskrevne BAT-teknologi indføres.

1. Indholdsfortegnelse

Stamoplysninger	2
Resume	2
1. Indholdsfortegnelse	4
2. Generelle forhold	6
2.2 Femårsplan for udvikling af bedriften	9
3. Husdyrbrugets beliggenhed & planmæssige forhold	10
3.1 Generelle afstandskrav	10
3.2 Landskabsbeskrivelse	11
3.3 Planforhold	12
4. Husdyrholdet og produktionsforhold	13
4.1 Husdyrholdet	13
4.2 Staldanlæg og ventilation	14
4.3 Rengøring	15
4.4 Energi og vandforbrug	15
4.6 Spildevand herunder regnvand	17
4.7 Affald	17
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	18
5. Gødningstyper, opbevaring og håndtering	19
6. Udspretningsarealer	21
På ejendommen er der ca. 269 ha, hvoraf størstedelen er beliggende i nitratklasse 0.	21
6.1 Nitrat til overfladevand	22
Vilkår	23
6.2 Fosfor	23
6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	25
6.1 Lugt	25
6.2 Transport	26
6.3 Støj fra anlægget	27
6.4 Skadedyr	28
6.5 Støv	29
6.6 Lys	29
6.7 Olie og diesel	29
7. Forurening fra stalde og arealer	30
7.1 Påvirkning af beskyttede naturtyper	30
7.2 Påvirkning af Natura 2000	33
7.3 Påvirkning af bilag IV arter	33
7.4 Vandløb og søer	33
8. Management og Bedste Tilgængelige Teknik (BAT)	35
8.1 Management	36
8.2 Staldsystem	37
8.3 BAT niveau - ammoniak	37
8.4 BAT beregning fosfor	38
8.5 Generel drift	39
8.6 Forbrug af vand og energi	39
8.6 Foder	39
8.8 Samlet BAT vurdering (på bedriftsniveau)	39
9. Egenkontrol	40

10. Alternative løsninger og 0-alternativet.....	41
11. Husdyrbrugets ophør.....	41
Bilag 1. Oversigt over staldene og nye tilbygninger	43
Bilag 2. Transportrute.....	44
Bilag 3 - Kort over nitratklasser	45
Bilag 4 – Fosforklasser og lavbundsarealer	46
Bilag 5 – Markkort over fosforanalyser	47
Bilag 6 - Beskyttet natur med naturpunkter som i tabellen	49
Bilag 7 - Vandløb.....	50
Bilag 8 - Naturtyper	50
Bilag 9 - Nærmeste Natura 2000 område.....	52
Bilag 10 - Drikkevandsinteresser i området.....	52
Bilag 13 - Vilkårsliste.....	68

2. Generelle forhold

I dette kapitel beskrives en række juridiske forhold ved godkendelsen, såsom husdyrholdets størrelse, gyldighed og retsbeskyttelse.

Offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Vordingborg Kommunes hjemmeside og i Sydsjællands tidende. Offentliggørelsen af modtagelse af ansøgningen skete den 31. oktober 2014 med frist for at fremsende kommentarer mv. til den 28. november 2014.

Der fremkom ingen bemærkninger i perioden.

Høringsfasen.

Udkast til miljøgodkendelse har været 6 uger i offentlig høring hos ansøger og dennes konsulent, naboer, samt lokalrådet. Offentlighedsfasen er fra 7. juni 2016 til 19. juli 2016.

Der er intet indkommet i høringsfasen.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de foreliggende oplysninger meddeler Vordingborg Kommune godkendelse til ændringen af svinebedriften på de vilkår som fremgår af denne godkendelse. Det er endvidere Vordingborg Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår i miljøgodkendelsen, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Bedriften skal ud over miljøgodkendelsen også leve op til de enhver tid gældende love og bekendtgørelser for landbrug. Dette gælder også selvom reglerne kan være skærpede i forhold til miljøgodkendelsen.

Meddelelsespligt – anlæg, arealer og ejerforhold

Såfremt der foretages ændringer på bedriften, skal kommunen orienteres, og foretage vurdering af om eventuelle ændringer, udløser krav om et tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af modtagere af husdyrgødningen skal anmeldes til Vordingborg Kommune.

Gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering

Denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 20.07.2024. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i husdyrloven.

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering jf. 17 i husdyrbekendtgørelsen¹. Første revurdering skal dog foretages efter 8 år.

Det skal bemærkes, at Vordingborg Kommune altid kan ændre vilkårene for bedriftens egenkontrol.

Den gradvise udvidelse i godkendelsens 5 årsplan skal overholdes og husdyrbruget skal være oppe på fuld årsproduktion senest 5 år fra godkendelsesdatoen. Hvis husdyrproduktionen ikke er oppe på fuld drift efter 5 år fra godkendelsesdatoen, vil det være det aktuelle dyrehold, som er det lovlige. Ønsker ansøger efter de 5 år fortsat at udvide yderligere skal der søges om tillæg til godkendelsen.

Hvis den meddelte godkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens akter

Ansøgning om miljøgodkendelse skema 67539 version 8, husdyrgodkendelse.dk

Kopi af afgørelsen er sendt til

Ejer

Peter Nøhr Andersen, Grønsundvej 61, 4780 Stege

Konsulenter

Nina Gamby, Gråkjær, ng@graakjaer.dk

Naboer

Elin Bonde Kindtler og Knud-Peter Nørgaard-Larsen, Grønsundvej 59, 4780 Stege

Lokale grupper som skal høresinteresse

Stege og Omegns lokalråd v. Camilla Bøggild, Søndersognsvej 101, 4780 Stege

kontakt@stegeogomegn.dk

Interessenter, der er klageberettiget ved lov

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. K. dnvordingborg-sager@dn.dk

Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. mst@mst.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

Friluftsrådet, v. Terkel Jakobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, jakobsen.terkel@gmail.com

DOF Storstrøm v/Michael Thelander, vordingborg@dof.dk

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i husdyrloven. Ansøgningen vil tillige blive vurderet i forhold til habitatdirektivet¹

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelse vil blive offentliggjort på Vordingborg Kommunes hjemmeside i 4 uger fra 21-07-2016 på www.hoering.vordingborg.dk. Afgørelsen vil blive fremsendt til klageberettigede organisationer og myndigheder.

¹ Bekendtgørelse nr. 1828 af 16.12.15 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet via den digitale klageportal på www.nmkn.dk i en periode på 4 uger efter den er offentliggjort på kommunens hjemmeside. Klagefristen er altså den 18. august 2016 senest kl. 23.59

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Udnyttelse af anmeldelsen på trods af klage

Husdyrbruget vil kunne udnytte godkendelsen i den tid Natur- og Miljøklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre nævnet bestemmer andet.

Eventuelle klager har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes inden klagefristens udløb, eller mens en eventuel klage behandles af Natur- og Miljøklagenævnet, sker det på ansøgers egen regning og risiko.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. husdyrlovens § 90 være anlagt senest 6 måneder efter, afgørelsen er meddelt.

Klageberettiget

Klageberettiget er ansøger, diverse organisationer samt enhver, som har væsentlig individuel interesse i sagen. Se evt. husdyrloven

Med venlig hilsen

Ulla Holmberg Olesen

2.2 Femårsplan for udvikling af bedriften

Ansøger har valgt at benytte muligheden for at udvide bedriften etapevis. Der er indsendt en femårsplan for dette. Nedenstående er stillet vilkår for at sikre at 5 årsplanen overholdes. Femårsplanen ses i tabel 1.

Tabel 1 Femårsplan for udvidelse af bedriften

År	Periode	Milepæle	
2016	August	Udarbejdelse af tegningsmateriale, udbudsmaterialer, udbudsrunde, valg af byggefirma, byggetilladelse, mm	I denne periode opbygges antallet af avlsdyr. Der foretages i dag 7 renracede løbninger hver anden uge, som "fodrer" den eksisterende produktion med nye avlsdyr.
	September		
	Oktober		
	November		
2017	Januar	Risiko for vinter	De resterende løbninger er ikke-renracede løbninger til salgsdyr.
	Februar		
	Marts		
	April	Byggeri af smågrisestald og indsættelse af smågrise.	Der vil være mulighed for at foretage yderligere 2-3 renracede løbninger til udvidelse af den nye besætning, såfremt der er optimal mulighed for at løbe renracede dyr.
	Maj		
	Juni		
	Juli		
	August	Drift af ny stald, opstartsfasen.	Der går ca. 45 uger, fra en løbning resulterer i en polt, der selv kan løbes, så det er en relativt langsom proces, hvor avlsarbejdet nøje følges.
	September		
	Oktober		
November			
2018	December	Udarbejdelse af tegningsmateriale, udbudsmaterialer, udbudsrunde, valg af byggefirma, byggetilladelse, mm	Det burde være rimeligt, at give mulighed for at der kan være opbygget et rimeligt stort antal avlsdyr, så der kan indsættes et fornuftigt antal dyr i den nye løbestald, når den står klar.
	Januar		
	Februar		
	Marts		
	April		
	Maj		
	Juni		
	Juli	Byggeri af ny løbeafdeling (264 stipladser).	
	August		
	September		
	Oktober	Byggeri af ny drægtighedsstald	
	November		
	December		
	2019	Januar	Risiko for vinter
Februar			
Marts			
April		Byggeri af ny farestald	
Maj			
Juni			
Juli		Byggeri af ny smågrisestald	
August			
September			
Oktober		Drift og opbygning af besætningen	
November			
December			

Vilkår for generelle forhold

- 2.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningskema 67539, version 8 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 2.2 Smågrisestalden skal være færdig senest 2 år efter godkendelsesdatoen.
- 2.3 Løbestalden skal være færdigetableret senest 3 år efter godkendelsesdatoen.
- 2.4 Farestald og smågrisestald skal være færdigetableret senest 4 år efter godkendelsesdatoen.
- 2.5 Det aktuelle dyrehold 5 år fra godkendelsesdatoen vil være det tilladte. Dyreholdet kan dog ikke overstige det tilladte dyrehold i vilkår 4.1
- 2.6 Dyreholdet skal være på ansøgt niveau senest 5 år efter godkendelsesdatoen
- 2.7 Der skal til enhver tid være min. 9 måneders opbevaringskapacitet til rådighed. Enten på egen ejendom eller via. opbevaringsaftaler.

3. Husdyrbrugets beliggenhed & planmæssige forhold

I kapitel 3 beskrives ejendommens geografiske beliggenhed og der gives en vurdering af landskabet og naturen, der ligger i nærheden af anlægget. Vilkårslisten afspejler de miljømæssige hensyn, der skal indarbejdes i forbindelse med arbejdsgangen på bedriften.

3.1 Generelle afstandskrav

I tabellen nedenfor er givet alle de relevant afstandshensyn, der skal tages i henhold til § 6 og § 8 i husdyrloven. Både afstandskravet og den reelle afstand fra anlægget kan aflæses.

Tabel 2 Afstandskrav i henhold til Husdyrlovens § 6.

Nærmeste	Afstand i m	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	150	Grønsundvej 59	50 m
Naboskel fra ny gyllebeholder	15	Markskel Grønsundvej 50	30 m
Beboelse på samme ejendom	122	Stuehus til landbrug	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25	Ingen i nærheden	25 m
Samlet bebyggelse i landzone	630	Neble	
Byzone og sommerhusområde	1200	Lendemarke	50 m
Fælles vandindvindingsanlæg	650	Neble og Omegns vandværk	50 m

Enkelt indvinder	380	Pejdervej 2	25 m
Vandløb, dræn og søer	>15	Dræn i tilstødende marker	15 m
Offentlig vej	>15	Grønsundvej	15 m

3.2 Landskabsbeskrivelse

Et par kilometer SV for Stege-Lendemarke ligger Thorsviggård, Grønsundvej 61, 4780 Stege, umiddelbart op til hovedlandevejen fra Stege til Bogø.

Grønsundvej løber i NØ-SV-gående retning på højderyggen mellem Stege Bugt og Stege Nor, og fra vejen er der udsigt både mod bugten ca. 2 km mod N-NV og Noret ca. 1,2 km mod øst.

Landskabet er et kuperet morænelandskab, der på de højtbeliggende jorder fremstår åbent og intensivt dyrket.

Thorsviggård, der oprindeligt er udstykket fra den nærliggende landsby Neble, 700 meter mod SV, ligger i kote 25 meter over havet (moh) i en lille "lomme" i landskabet, i læ for de kolde vintervinde fra SØ, NV for foden af en op til 31 meter høj bakke.

Ved modernisering af bedriften er bygningsmassen indenfor de senere år blevet mere spredt, idet der i 2007 er opført et nyt stuehus, der "kryber lidt opad bakken" syd for de oprindelige bygninger, mens udvidelsen af produktionsanlægget fortrinsvis er sket mod nord, ud mod vejen, på det forholdsvist lavt liggende areal.

Placeringen af driftsbygningerne betyder, at man via Grønsundvej passerer meget tæt på de nye svinestalde fra 2005, der står helt "nøgne" ud mod vejen, men samtidig at staldbygningerne med deres beliggenhed i en lokal lavning knapt er synlige på længere afstand. Driftsbygningerne på Thorsviggård ligger med andre ord – på trods af det meget åbne landskab - i deres eget landskabsrum.

Udvidelsen af svinestaldene vil således ikke have væsentlig landskabelig påvirkning, men der bør med etablering af beplantning arbejdes på en bedre formidling af anlægget ud mod Grønsundvej, så bygningerne står knapt så "skarpt" i landskabet.

Det skal endvidere sikres, at ejendommens samlede bygningsmasse også efter udvidelsen fortsat opleves som én enhed, hvilket har særligt fokus på denne ejendom hvor de bebyggede arealer strækker sig over mere end 275 meter fra nord til syd.

Vurdering

Det vurderes, at de stillede vilkår sikrer, at der ikke opsættes reklamer eller belysning, som kan påvirke den landskabelige oplevelse og skabe "uro" i omgivelserne. Desuden er det ved vilkår sikret at den eksisterende beplantning bevares medmindre der er tvingende grunde til at fjerne den. Det er også sikret, at udgåede træer og buske skal erstattes af nye, hvis de går ud. Vilkårene betyder samlet set, at den store bygningsmasse på ejendommen, ikke ses så tydeligt i landskabet.

Vilkår

- 3.1 Bygningerne må ikke anvendes til reklamering og der må ikke etableres anden belysning end den, der er nødvendig for landbrugsdriftens udførelse og overvågning
- 3.2 Tilbygningerne skal opføres i samme arkitektur, farver og materialevalg som de 3 eksisterende svinestalde.
- 3.3 På græsarealerne omkring de udvidede staldbygninger, nord for facaderne langs Grønsundvej, etableres min. 3 grupper af beplantning, såkaldte "clumps" bestående af grupper på min 3 stk. store træer, f.eks. lind, eg, ask, valnød, popler e.l. Der skal desuden etableres fodposer af beplantning af lave buske.
- 3.4 Beplantningen skal stedse vedligeholdes og vandes så de gives de bedste vækstbetingelser, hvis træer og buske går ud skal de erstattes af nye.
- 3.5 Eksisterende beplantning skal så vidt muligt bevares.
- 3.6 Beplantningen skal være sket senest 1 år efter, at smågrisestalden er færdigmeldt opført

3.3 Planforhold

Nedenstående planforhold er hentet fra Danmarks Miljøportal.

Tabel 3 Liste med kultur og landskabsplantemaer som ejendommen ligger udenfor/ indenfor

Plantematype	Bemærkninger
Jordbrugsområder	Anlægget ligger indenfor et område der er udpeget til jordbrugsområde.
Kystnærhedszonen	Anlægget ligger indenfor et område som er udpeget som afgrænsning af kystnærhedszonen.
Regionalt friluftsområde	Ikke omfattet
Nær og fjernvirkning af kirkeomgivelser	Ikke omfattet
Beskyttelseslinjer for fortidsminder, kulturhistorisk stedfæstet areal, kulturarvsareal samt arkæologiske fund	Ikke omfattet. Nærmeste fortidsminde er beliggende ca. 300 m væk. Det er en rundhøj på marken bag ejendommen Pejdervej 2
Områder hvor skovplantning er uønsket	Ikke omfattet
Nationalt geologisk interesseområde	Ikke omfattet

Regionalt naturbeskyttelsesområde	Ikke omfattet
-----------------------------------	---------------

Anlægget er beliggende i et område udlagt til jordbrugsformål og er desuden omfattet af kystnærhedszonen.

Vurdering

Bortset fra kystnærhedszonen overholder bygningerne de fastlagte afstandskrav. Desuden er ejendommen beliggende i et område udlagt til jordbrugsformål. Kystnærhedszonen er ikke en forbudszone, men en planlægningszone. Det er meget svært på Møn at placere byggeri mv. uden for kystnærhedszonen, da den er på 3 km og øen ikke er meget bredere. Det vurderes, at landbrugsbyggeriet har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystnærhedszonen. Vordingborg Kommune vurderer samlet, at udvidelsen af bygningsmassen i tilknytning til det eksisterende byggeri ikke vil forringe de landskabelige -, kulturhistoriske -, geologiske - eller rekreative værdier i området.

4. Husdyrholdet og produktionsforhold

I det følgende beskrives husdyrbrugets dyreholds sammensætning, staldanlæg, ventilation, rengøring, foder, ensilage, vand- og energiforbrug, spildevand, regnvand, affald, driftsforstyrrelser og uheld og der er angivet vilkår dertil.

4.1 Husdyrholdet

Der godkendes et dyrehold på ejendommen bestående 38.080 smågrise (7,2-30 kg), 1120 årssøer, samt 1400 polte svarende til en besætningsstørrelse på 475 DE på godkendelses tidspunktet.

Antallet af dyr pr. dyreenhed har varieret meget gennem årene. Derfor har Miljøstyrelsen tidligere fastslået, at i forbindelse med miljøgodkendelser er det antallet af dyr inden for de enkelte dyretyper samt et givent vægtinterval, der skal stilles vilkår for.

Antallet af årssøer og antallet af smågrise kan variere. Der åbnes derfor mulighed for, at der kan ske en mindre naturlig variation i antallet over 1 år, men set over en 3-årig periode må gennemsnittet af søer ikke overskride det max. tilladte antal. Med hensyn til smågrise åbnes der for en variation i ind- og udgangsvægten. Dog skal den gennemsnitlige afgangsvægt set over året ikke overstige 30 kg.

Vurdering

Det vurderes at produktionen med de stillede vilkår set over en 3-årig periode ikke vil overstige det tilladte. Det vurderes tillige, at det er nødvendigt at foretage vurderingen over denne periode, da der kan forekomme naturlige udsving, når man har med dyr at gøre. Ligeledes vurderes det at det er rimeligt at åbne mulighed for at vægten for smågrise kan variere, så længe gennemsnittet over et år ikke overskrider det tilladte.

Da ansøger har valgt at søge om godkendelse med trinvis udvidelse stilles der vilkår til, at den indsendte femårsplan overholdes. Det vurderes, at ansøgningen er sikret miljømæssigt i den femårsperiode. Der skal stadig ske en revurdering af miljøgodkendelsen 8 år efter godkendelsesdatoen. Der er derfor risiko for, at der ved en skærpet lovgivning kan påføres virksomheden udgifter i en

relativ ny stald. Revurderingsdatoen gælder for godkendelsestidspunktet og ikke tidspunktet for opførelse af stalden. Det er derfor mest fremtidsikkert, at det er den nyeste teknologi som implementeres i det byggeri, der afventer nogle år før det påbegyndes. Det kan eventuelt udløse et tillæg til godkendelsen nær byggetidspunktet, hvis teknologierne er væsentligt ændret i forhold til godkendelsestidspunktet.

Vilkår

4.1 Produktionens maksimale omfang og sammensætning:

Besætningen	Max produktion af dyr pr år (antal)
Smågrise 7,2-30 kg	38.080
Polte	1.400
Årssøer	1120

4.2 Ind- og afgangsvægten for smågrise er at betragte som et gennemsnit. Dog må det samlede antal producerede smågrise aldrig overstige 38.080 grise set som et gennemsnit over 3 år (planår).

4.3 Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende produktion på husdyrbruget. Registreringerne kan bestå af slagterifregninger, udskrifter fra E-kontroller eller lign hvor tilsynsmyndigheden umiddelbart kan se produktionens størrelse. Dokumentation for de seneste 5 år skal kunne fremvises.

4.4 Antallet af årssøer kan afvige fra det tilladte med 30 årssøer på årsplan, så længe det maksimale antal søer ikke overstiges set over en 3-årig periode.

4.5 For smågrise må gennemsnittet af afgangsvægten over et år ikke overstige 30 kg pr gris.

4.6 To år efter godkendelsesdatoen skal produktionen være oppe på 560 årssøer, 700 polte og 19.040 smågrise fra 7,2 – 30 kg.

4.7 Det lovlige husdyrhold fastlægges til det niveau, der er nået 5 år efter godkendelsen er givet (godkendelsesdatoen). Dog må produktionsniveauet ikke overstige det lovlige dyrehold efter vilkår 4.1.

4.8 Den lovlige bygningsmæssige udvidelse er de bygninger, der er færdigmeldt senest 5 år efter godkendelsesdatoen.

4.9 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er miljøgodkendte udspretningsarealer til eller aftale om afsætning til biogasanlæg.

4.2 Staldanlæg og ventilation

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Sostaldene er indrettet med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Staldene er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold svin. Derved nedsættes risikoen for sygdomme, lugt fra staldene og støvet i stalden mindskes.

Håndteringen af gylle foregår ved træk og slip. Der er hyppig udslusning af gylle fra staldene. Der udsluses gylle i ca. 2 timer pr uge. Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket rørsystem. Pumpning sker inden for normal arbejdstid (06-18). Der lægges slanger til gyllekøling i de nye staldgulve, hvilket betyder at gulvene tørrer hurtigt.

Ventilation

Ventilationsanlægget er undertryksventilation, der styrer temperaturen. På den måde er der optimale forhold for svinene i stalden. Der er alarm og nødopluk på ventilationsanlægget i tilfælde af strømsvigt.

Ventilationsafkastene bliver vasket og eftersat hver gang staldene vaskes, hvilket er ca. hver 3 mdr. for de fleste stalde. Ventilationen er fuldautomatisk temperaturstyret, hvilket sikrer at ventilationen kører optimalt med hensyn til ønsket temperatur i staldene og min. elforbrug. Der er løbende service på ventilationsanlægget.

Vilkår

- 4.10 Ventilationsanlægget skal rengøres jævnligt og mindst en gang årligt skal det gennemgås af et kvalificeret ventilationsfirma for at sikre, at anlægget fungerer optimalt.
- 4.11 Gulvet mellem spalterne skal til enhver tid være rent og tørt. Hvis der ligger gylle på det faste gulv, skal det straks skrubes ned.
- 4.12 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

4.3 Rengøring

Vandforbruget ved rengøring af staldene minimeres ved at iblødsætte dem og derefter vaske med højtryksrensere. Der bruges koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring.

Drægtighedsstalden rengøres ca. en gang årligt. Alle andre stalde rengøres løbene inden der sættes nye dyr ind i staldene.

Vurdering

Det vurderes, at hygiejnen er tilstrækkelig til, at der ikke skabes uhygiejniske forhold, herunder unødige lugtgener.

4.4 Energi og vandforbrug

Energi anvendes primært til ventilationsanlæg, foderanlæg, til håndtering af gylle og til belysning. I nudriften benyttes ca. 205.000 kWh. Efter udvidelsen bliver forbruget ca. 678.000 kWh pr år beregnet efter normtal.

I markbruget bruges der årligt ca. 10.000 liter dieselolie, som opbevares i maskinhuset.

Staldene, kontor, maskinhus og foderlade vil fremover blive opvarmet af varmen fra gyllekølingsanlægget.

Der er etableret temperaturstyret ventilation, som kun kører med den styrke der er nødvendig for at ventilere staldene. Ventilatorerne rengøres jævnligt, hvilket sikrer, at der ikke bruges unødigt energi pga. modstand fra støv og skidt. I den nye stald og ved løbende reparation af ventilationsanlægget i de eksisterende stalde opsættes motorer, der er energibesparende.

Overbrusning er et dyrevelfærdsmæssigt krav til køling af dyrene i de varmeste måneder af året. Det nedsætter samtidig ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Gyllepumperne kører på timer, så de ikke kører unødvendigt og derved forbruger energi. Der anvendes så vidt muligt lavenergibelysning i staldene. Lyset vil være tændt efter behov, når der arbejdes i staldene. Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Møllerne der benyttes til forarbejdningen af foder er energibesparende.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene. I nudriften benyttes ca. 4.200 m³ vand årligt og i ansøgt drifts anslås det, at der benyttes ca. 12.800 m³ årligt.

Staldene kontrolleres dagligt. Hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der anvendes drikkenipler placeret i fodertrugene, så der er optimal adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af staldene sættes de i blød, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Ejendommen er tilsluttet Neble og Omegns vandværk som fortsat skal stå for vandforsyningen. Vandværket har bekræftet at der er kapacitet på værket til det yderligere vandforbrug.

Vurdering

Det vurderes at el og vandforbruget er rimeligt samt at der med de stillede vilkår er tilstrækkelig fokus på el- og vandforbrug til at der ikke foregår spild eller unødigt merforbrug.

Vilkår

- 4.13 Vandmåleren skal aflæses årligt. Registreringerne skal føres i en miljømappe der opbevares på ejendommen og gå min 5 år tilbage i tiden.
- 4.14 Rør og drikkevandsventiler skal gennemgås jævnligt og repareres eller udskiftes så snart en utæthed opdages.
- 4.15 Elforbruget registreres årligt. Registreringerne skal føres i en miljømappe der opbevares på ejendommen og gå min 5 år tilbage i tiden
- 4.16 Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. maleblende- og ventilationsanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Kopi af rapporter for eftersyn skal kunne forevises tilsynsmyndigheden.

4.6 Spildevand herunder regnvand

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild i alt ca. 2.100 m³. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Tabel 4 Oversigt over spildevand fra ejendommen

<i>Type</i>	<i>Anslået m³</i>	<i>Afledes til</i>
Spildevand fra drikkevandsspild, rengøring og overbrusning	2.100	Gyllesystem
Tagvand fra eksisterende stalde/bygninger		Ledes til dræn
Tagvand fra nye stald		Ønskes afledt til dræn
Spildevand fra husholdning	150	Godkendt nedsivning

Vurdering

Det vurderes, at spildevandshåndteringen med de ovenstående vilkår sker i henhold til gældende love og regler på området når det gælder spildevand fra produktionen.

Der skal gøres opmærksom på at afledning af tagvand til dræn kræver tilladelse fra Vordingborg Kommune. Der bør derfor i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse redegøres for afledning af regnvand fra staldtage, da det vil lette sagsgangen.

Vilkår

- 4.17 Al vask af maskiner, redskaber og lignende som har været i kontakt med husdyrgødning, biomasse eller kemikalier skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af spildevand.

4.7 Affald

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunal genbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Der opbevares pesticider aflåst i maskinladen på ejendommen.

Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i maskinhus. Emballage og rester afhændes til godkendt aftager/kommunal genbrugsplads. Dieselolie opbevares i godkendte tanke på betongulv.

Vurdering

Det vurderes, at affald opbevares og håndteres efter gældende retningslinjer. Det vurderes ikke at være nødvendigt at skærpe kravene til håndtering af affald i forhold til de gældende regler, hvorfor

der ikke stilles vilkår til affaldshåndteringen. Der stilles dog vilkår om at det skal kunne dokumenteres at affald bortskaffes efter reglerne

Vilkår

4.18 Dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald skal opbevares i min 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

Beredskabsplan

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Redegørelse for uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i container eller under kadaverkapsler udviklet til formålet. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Minimering af risiko for uheld

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introduceret til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, som har en fast plads på staldkontoret og i ejers privatbolig.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen. Der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn. Det vurderes derfor, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Desuden foretages der på beholderne den lovpligtige 10 års beholderkontrol, hvor beholdernes tæthed og styrke vurderes.

Dieseltankene er hævet over jorden og placeret, hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tankene udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

Minimering af skadevirkninger af evt. uheld

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Vurdering

Der vurderes ikke at være umiddelbar risiko for uheld på bedriften, der kan resultere i forurening af omgivelserne, men nogle få overordnede vilkår er stillet så ejer og personale ved, hvad der skal gøres, hvis der sker uheld.

Vilkår

- 4.19 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: * Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: * Tilsynsmyndigheden, Vordingborg Kommune, Teknisk Forvaltning, tlf.: 55 36 36 36. Uden for almindelig arbejdstid kontaktes Miljøvagten på 114.
- 4.20 Beredskabsplanen placering og indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og skal udleveres til indsatslederen/miljømyndigheden i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol. Desuden skal den altid være opdateret så alle kontaktoplysninger og telefonnumre er de relevante

5. Gødningstyper, opbevaring og håndtering

I dette kapitel beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på ejendommen. Husdyrgødningens opbevaring og håndtering indgår også heri.

Husdyrgødning forefindes som gylle, der opbevares i gyllebeholdere. De gamle gyllebeholdere har flydelag mens den nyeste og den der opføres etableres med teltdug. Beholderne kontrolleres hvert 10. år og de lever op til kravene for bedste tilgængelige opbevaringsteknologi.

Tabel 4 Total produceret gødningsmængde på ejendommen før og efter udvidelsen

Gødning (gylle)	Total N på ejendom	Total P på ejendom	Antal DE
Før	16.905,96	4.338,22	176,79
Efter	36,134,85	9.590,02	376
Afsættes til 3. mand eller biogasanlæg	9.484,20	2.423,52	99

Tabel 5 Oversigt over opbevaringsanlæg til husdyrgødning på ejendommen.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kontrolleres	Kapacitet (m3)	Overdækning	Bemærkning
Gyllebeholder 1	1981	-	370	Ingen	Beholderen er undtaget kontrol, da den alene anvendes til spildevand fra vaske- og påfyldningsplads.
Gyllebeholder 2	1990	2021	560	Hexacover	Anvendes primært til buffertank, men indgår i kapaciteten

Gyllebeholder 3	2005	2025	3.500	Flydelag pt	Overdækkes med teltdug
Gyllebeholder 4			5.500		Overdækkes med teltdug
I alt			9560		

Kapacitets beregninger viser, at der er en samlet kapacitet til gylle på 9.560 m³. Der produceres 12.930 tons gylle pr år på ejendommen

Der er krav om overdækning, når gyllebeholdere som anvendes til svinegylle og ligger nærmere end 300 m fra nærmeste beboelse. Gyllebeholder 3 ligger omkring 250 m fra nærmeste nabo (Grønsundvej 59). Alle eksisterende gyllebeholdere er etableret før afstandskravet trådte i kraft.

Ansøger ønsker at etablere teltdug på den eksisterende beholder på 3.500 m³ og den nye beholder på 5.500 m³ vil også blive etableret med teltdug.

Der tilføres efter beregningen beholderen en samlet mængde husdyrgødning samt spildevand fra rengøring på 12.930 m³. Da der etableres teltdug på to af beholderne kan der efter beregningen fratrækkes 1.422 m³. Det giver en samlet opbevaringskapacitet på ca. 9,2 mdr.

Vurdering

Ved udvidelsen af svinebesætningen stiger gødningsmængden. Den øgede mængde gødning samt spildevand fra stalde vurderes, at kunne være i ejendommens gyllebeholdere efter opførelse af en ny beholder. Kravet til opbevaringskapacitet er normalt 9 måneder. Der er på denne ejendom 9,2 mdr. Da der ydermere udbringes gylle ud både efterår og forår kan opbevaring af gylle ske fuldt forsvarligt til udbringning kan finde sted.

Ejer har ikke selv tilstrækkeligt areal til udspredding af husdyrgødning på Grønsundvej 61. Der indsættes derfor vilkår om, at produktionsniveauet aldrig må overstige det niveau, hvortil der er udspreddingsarealer. Med andre ord skal der være harmoni mellem dyreholdet og de arealer der er til rådighed til udspredding. Der skal altså indgås aftaler med andre ejendomme (andet CVR) om at modtage husdyrgødning. Alternativt kan husdyrgødningen afsættes til et biogasanlæg.

Dens store gyllebeholder samt den nye får monteret teltdug. Hvis teltdugen skal have en effekt i forhold til lugt skal den være hel og lukket. Intentionen bag kravet om overdækning, hvis en beholder med svinegylle ligger nærmere end 300 m fra naboen er gener fra lugt. Der stilles derfor vilkår om, at teltdugen skal vedligeholdes og holdes lukket uden for de perioder, hvor der sker udbringning af husdyrgødning.

Omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen. Da der sker en automatisk tømning af pumperøret stilles der vilkår om, at pumpning skal ske på befæstet areal og under opsyn.

Da reglerne om etablering af nyt flydelag i forbindelse med omrøring og tømning af beholderne kun er vejledende medtages de her som vilkår.

Vordingborg Kommunes vurderer, at reglerne for opbevaring og udbringning af husdyrgødning i bekendtgørelsen² er overholdt. Når der tillige udbringes gylle over så kort en periode som muligt er det vores vurdering, at generne for naboerne begrænses mest muligt. Da gyllen primært udbringes med slæbeslanger reduceres afdampning af ammoniak.

Vilkår

- 5.1 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er godkendte udspretningsarealer og opbevaringskapacitet til.
- 5.2 Påfyldning af gylle skal ske under opsyn medmindre gyllen suges op.
- 5.3 Gyllebeholderen på 5.500 m³ skal være opført senest 2 år efter godkendelsen er meddelt.
- 5.4 Gylleudbringning skal ske over en så kort og samlet periode som muligt.
- 5.5 Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle samt fjernelse af bundfald.
- 5.6 Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Kommunen underrettes straks herom.
- 5.7 Efter omrøring og udkørsel af flydende husdyrgødning skal flydelaget være reetablet indenfor 7 dage, alternativt skal gyllebeholderen have fast overdækning.
- 5.8 Efter tømning af beholder for flydende husdyrgødning skal flydelaget være reetablet indenfor 14 dage, alternativt skal gyllebeholderen have fast overdækning.

6. Udspretningsarealer

På ejendommen er der ca. 269 ha, hvoraf størstedelen er beliggende i nitratklasse 0.

Tabel 6 over tilført kvælstof og fosfor

Gødning	Total N	Total	Antal DE
Før	16.905,96	4.338,22	176,79
Efter i alt	36.134,85	9.590,02	376,02
Afsættes 3. mand	9.484,20	2.423,52	99
Egne arealer	26.650,65	7.166,68	277,02

- 6.1 Der må max. udsprede 26.650,65 kgN/år og 7.166,68 kgP/år husdyrgødning på ejendommen.

² Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.

6.1 Nitrat til overfladevand

Det generelle beskyttelsesniveau

Udbringingsarealer, som afvander til Natura 2000 områder eller andre kvælstoffølsomme områder, er omfattet af lovbestemte krav til kvælstofreduktion. Der opereres med 3 nitratklasser. Nitratklasse 1, 2 og 3. Jo højere nitratklasse, jo mindre husdyrgødning må der udbringes på markerne, uden at der kompenseres ved f.eks. ekstra efterafgrøder.

Af det ansøgte udbringingsareal ligger 183,11 ha udenfor nitratklasser og 85,69 ha er beliggende i nitratklasse 2 (bilag 2). Det deraf følgende maksimalt tilladte husdyrtryk er 1,24 DE/ha. Det reelt anvendte husdyrtryk på udbringingsarealerne er 1,40 DE/ha.

Tabel 7 Nitratberegning fra ansøgningskemaet

DE reduktionsprocent som følge af nitratklasser	88,84 %
Det maksimale dyretryk DE/ha	1,24
Det reelle dyretryk DE/ha	1,40
Den maksimalt tilladte udvaskning af N Kg N/ha	31,2
Den reelle udvaskning af N Kg N/ha	28,6
Udvaskning svarende til et plantebrug Kg N/ha	28,9
Merudvaskning fra husdyrbrug (det ansøgte) Kg N/ha	-0,3

Det ansøgte dyretryk (1,4 DE/ha) er større end det maksimalt tilladte (1,24 DE/ha), som er beregnet under hensyntagen til kravene i de respektive nitratklasser.

Ved anvendelse af virkemidlet

- en kvælstofnorm, der reduceres med 6,00 %

beregnes udvaskningen i ansøgningssystemet ved denne husdyrgødningsmængde til 28,6 kg N/ha.

Det generelle beskyttelsesniveau er dermed overholdt, og virkemidlet fastholdes ved vilkår.

Påvirkning af marine områder

Kommunen skal foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder. Basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag husdyrgodkendelsesbekendt-gørelsens afskæringskriterier for kvælstof og fosfor bygger på. Nitratklasserne er udpeget på baggrund af, hvilke Natura 2000-vandområder, der er særligt sårbare over for kvælstofudledning, samt hvilke afstrømningsoplande, der pga. nedsat nitratreduktionspotentiale er i størst risiko for at belaste et Natura 2000-vandområde med udvasket nitrat fra udbringingsarealerne.

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevand, og et projekt kan jf. Miljøstyrelsens vejledning for husdyrbrug ikke medføre en skadevirkning

på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis disse kriterier er opfyldt.

Ved vurdering af, om et projekt kan have en skadesvirkning, skal der jf. samme vejledning alene tages udgangspunkt i den ekstra nitratudvaskning, som anvendelse af husdyrgødning giver anledning til set i forhold til udvaskningen fra et plantebrug.

Vurdering

Det fremgår af tabellen ovenfor, at husdyrbruget på den ansøgte forudsætning om reduceret kvælstofnorm vil have et kvælstofbidrag til vandmiljøet, der er lavere end et tilsvarende planteavlbrug.

På denne baggrund vurderer Vordingborg Kommune, at det ansøgte hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug kan have en skadevirkning på Natura 2000 områder.

Vilkår

6.2 Der skal anvendes en kvælstofnorm, der er reduceret med 6,00 % i forhold til gødningsregnskabet krav. Det er den samlede kvælstofgødskning (husdyrgødningen med den lovpligtige udnyttelsesprocent og handelsgødningsmængden), der skal reduceres.

6.2 Fosfor

Landbrugsjord tilføres fosfor for at give næring til planterne. Tilføres der mere fosfor til jorden end der fraføres med planterne vil jordens indhold af fosfor stige. Jordens evne til at tilbageholde fosfor falder jo større nettotilførsel af fosfor der er tale om. Når jorden er mættet vil den opløste fosfor blive udvasket og ende i det omliggende vandmiljø ved udvaskning. Jordens indhold af fosfor, som kan udvaskes, udtrykkes ved et fosfor tal (pt).

For at beskytte internationale naturbeskyttelsesområder mod øget fosforbelastning, er der fastlagt regler for fosforoverskuddet på udbringningsarealer, der afvander til disse. Efter Miljøstyrelsens kort er Stege Nor overbelastet med fosfor.

De udbringningsarealerne i det ansøgte projekt som afvander til Stege Nor er som udgangspunkt i henhold til beskyttelsesniveauet for fosfor, udpeget som fosforklasse 3. Fosforklasse 3 gælder for arealer på drænede lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 og hvor der som udgangspunkt stilles krav om fosforbalance. Alle fosforklasser omfatter arealer, som afvander til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor.

Ansøger har dog indgivet fosforanalyser for alle udbringningsarealer foretaget i 2008 og 2014. Kommunen skal i henhold til Miljøstyrelsens vejledning vurdere fosfortallene på bedriftsniveau. Kommunen vurderer, at det gennemsnitlige fosfortal er en del under 4. Herved overgår arealerne til fosforklasse 0. For arealer på drænede lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav om maksimalt fosforoverskud i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug. ”

Kommunen skal for hver ansøgning foretage en konkret vurdering, jf. husdyrgodkendelseslovens § 29, og kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår, der rækker ud over det

beskyttelsesniveau, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C. Kriterierne for skærpelse i forhold til beskyttelsesniveauet fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4, punkt 1.

Det følger af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 – suppleret med adgangen til at fastsætte skærpede vilkår efter § 13, jf. bilag 4 gør op med reguleringen af fosforoverskuddet. Nævnets praksis er begrundet med, at den tilgængelige forskningsbaserede viden om tab af fosfor fra udbringningsarealer til vandmiljøet må anses for at være begrænset, og at der ikke for tiden findes videnskabeligt anerkendte modeller eller metoder, der kan fastslå, hvor stor en mængde fosfor, der udvaskes til vandmiljøet fra nærmere angivne udbringningsarealer. Den ledende kendelse på området er nævnets afgørelse af 8. oktober 2012 (NMK-133-00045).”

Tabel 8 Fosforberegning

Klasser vedr. Fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor.	268,8	0,0 kg P/ha/år	10,1 kg P/ha/år
Pt. 4,0-6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0	0,0 kg P/ha/år	4,0 kg P/ha/år
Lavbundsjarde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der ikke er overbelastet med fosfor	0,0	0,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Krav om P-overskud overholdt	Ja		
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-2,6 kg P		
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	35,7kg P/ha/år		
P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	25,3 kg P/ha/år		
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	10,4 kg P/ha/år		

Der udsprede 35,7 kg P/ha/år og der fra føres 25,3 kg P/ha/år. Driftsformen medfører, at der tilføres 10,4 kg P/ha/år mere end der fraføres.

Vurdering

Da udvaskningen af fosfor fra arealer med fosfortal under 4 ifølge nuværende viden er lav, vurderer kommunen, at der ikke skal stilles skærpede vilkår ud over husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C. Kommunen vurderer derimod, at der med regelmæssige mellemrum skal foretages fosforanalyse, så ændringer i Pt synliggøres. Denne vurdering har baggrund i, at det ansøgte projekt har et fosforoverskud på 10,4 kg P/ha/år. Teoretisk vil det gennemsnitlige Pt stige langsomt over en årrække. Ved en kommende revurdering kunne gennemsnittet af Pt i princippet

derfor overskride 4, og udbringningsarealer derfor overgå til fosforklasse 1. Kommunen stiller derfor følgende vilkår: "Der skal fra det tidspunkt, hvor godkendelsen skal revurderes første gang (i 2024), foreligge fosfortal, der er maksimalt 1 år gammelt. Der skal foreligge fosfortal for alle de marker, der indgår i udbringningsarealet."

Vilkår

- 6.3 Der må ikke tilføres jorden mere husdyrgødning end nitratklasserne giver mulighed for.
- 6.4 Der skal fra det tidspunkt, hvor godkendelsen skal revurderes første gang (i 2024), foreligge fosfortal, der er maksimalt 1 år gammelt. Der skal foreligge fosfortal for alle de marker som afvander til Stege Nor og som indgår i udbringningsarealet.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende beskrives og vurderes hvilke gener og påvirkninger husdyrbrugets anlæg kan have på omgivelserne.

6.1 Lugt

Ventilationsluften fra staldene nedbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved jævnlig rengøring og overbrusning der styrer dyrenes gødningsadfærd. Derudover vil samtlige ventilationsskaktene blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret min 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Tabel 9 Geneafstande for driften.

Afstand til	Målt afstand i m fra lugtcentrum	Beregnet geneafstand (m)
Byzone - Lendemarke	1.200	701
Samlet bebyggelse, Neble	660	515
Enkelt bolig, Grønsundvej 59	220	207

Af beregningen i husdyrgodkendelse.dk fremgår det, at den reelle afstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone er længere end den beregnede lugtgeneafstande. Dermed afholdes kravene til lugt for alle 3 områdetyper.

I lugtberegningerne medtages hyppighed af rengøring samt udpumpning af husdyrgødning ikke. Tilsvarende indgår lugt fra opbevaringsanlæg ikke i lugtberegningerne. Det har dog en gavnlig effekt på lugtafgivelsen, når der renholdes hyppigt.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af naboer og omkringboende, da alle lugtgeneafstande er overholdt. Der stilles derfor ikke vilkår til lugt. Det kan give anledning til lugt hvis

ventilationsanlægget ikke rengøres og vedligeholdes jævnligt. Der er stillet vilkår til ventilationsanlægget i afsnit 4.2

6.2 Transport

Arbejdskørsel til og fra produktionen sker ad Grønsundvej. Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med afhentning af smågrise, døde dyr, husdyrgødning og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens levering og afhentning af svin sker ugentligt. Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på- og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Tabel 10 Transporter til og fra ejendommen

Transporter:	Nu drift ca.	Udvidelse ca.
Levering af foder – mineraler m.v.	60	108
Afhentning af smågrise	52	52
Transporter med husdyrgødning, udbringning	180	516
Levering af brændstof	6	6
Afhentning af døde dyr	52	52
Afhentning af affald	26	26
Andet/diverse	26	26
I alt	402	786

Transportruten fremgår af bilag 2.

Vurdering

Vordingborg Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener fra transporten til og fra ejendommen. Ejendommen ligger lige ud til Grønsundvej, som i forvejen er en trafikeret vej. Det vurderes derfor ikke at de området bliver yderligere belastet af de ekstra transporter fra ejendommen. Vi vurderer ligeledes, at der kan være enkelte perioder om året som f. eks. I høst som over en kortere periode, vil give anledning til flere transporter. I forbindelse med en miljøgodkendelse af husdyrbrug gør vi opmærksom på, at regulering af transport på offentlig vej ligger udenfor rammerne for en miljøgodkendelse.

6.3 Støj fra anlægget

På ejendommen er der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes, at alle ventilatorer opfylder de nugældende krav mht. til støj. Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt inden for normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener. Det skal bemærkes at støj fra maskiner mv. i forbindelse med markarbejde ikke reguleres i godkendelsen.

Vurdering

Under normal drift vurderes alle grænseværdier for støj at være overholdt. Støjende aktiviteter som aftipning af korn til korngrav sker inden for og kun få dage i løbet af høstperioden vurderes det ikke at give støjgener uden for ejendommen.

Kompressor er opsat i maskinhuset og det vurderes, at der ikke vil være støjgener uden for ejendommen fra den.

Alle grænseværdier for støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne. Der kan alene stilles vilkår til stationære anlæg som støjer.

Vilkår

6.5 Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fre- dag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og hellig- dage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)

Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
-----------	-------------------	----------

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

- 6.6 Virksomheden, skal for egen regning, dokumentere at værdierne i vilkår 6.5 er overholdt, hvis Vordingborg Kommune finder det påkrævet. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
- 6.7 Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder, kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
- 6.8 Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
- 6.9 Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.

6.4 Skadedyr

Fluegener minimeres ved at der bruges rovfluer i staldene. På denne måde forekommer der ikke store skadedyrsgener fra stalden i nudriften. For at holde skadedyrsniveauet på et minimum, forudsætter det forebyggende arbejde i den nye stald. Det forventes derfor ikke, at der vil optræde flere gener efter udvidelsen.

Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr foregår i samarbejde med en professionel skadedyrsbekæmper. Firmaet Anticimex forestår den forebyggende rottebekæmpelse.

Vurdering

Det vurderes, at der holdes en god hygiejne som sammen med anvendelse af rovfluer, aftalen om forebyggende rottebekæmpelse samt de stillede vilkår vil sikre en god forebyggelse mod skadedyr. Det vurderes nødvendigt at sikre der er en forebyggende rottebekæmpelse på ejendommen

Vilkår

- 6.10 Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi.
- 6.11 Der skal indgås kontrakt om forebyggende rottebekæmpelse med et autoriseret firma på området. Dette kan ske ved eksempelvis opstilling af giftkasser.

- 6.12 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter).

6.5 Støv

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggelig management. Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

I forbindelse med høst og indblæsning af korn i siloen, kan der forekomme støvgener. Pga. afstanden til nærmeste nabo vurderes det at naboer ikke vil opleve gener i forbindelse med støv ved høst.

Vurdering

Det vurderes at afstanden til nærmeste nabo er så stor, at der i forbindelse med den daglige drift ikke forekommer støvgener uden for ejendommens eget areal. På baggrund af dette stilles der ingen vilkår for at begrænse støvgenerne. Støv fra marker mv. i forbindelse med høst kan muligvis give anledning til gener, men der er tale om en kort periode. Støv i forbindelse med markarbejde kan i øvrigt ikke reguleres i denne miljøgodkendelse og der stilles derfor ikke vilkår hertil.

6.6 Lys

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da det vil være slukket om natten. Der er udendørsbelysning ved stuehuset og ved kornsiloerne. Denne belysning vil ikke være tændt om natten. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning uden for bygningerne om natten.

Lyset i staldene vil være tændt efter behov og styres af ur. Der er maksimalt lys i staldene 16 timer i døgnet og aldrig om natten.

Vurdering

Belysningen på ejendommen vurderes ikke at kunne medføre væsentlige gener for trafikanter og naboer.

6.7 Olie og diesel

Der er en dieseltank på ejendommen.

Vurdering

Forbruget af diesel forventes at stige en smule til brug for yderligere fodring. Hvis der etableres gyllekøling i de nye staldafsnit, vil forbruget af fyringsolie til opvarmning ikke stige. Det vurderes, at de stillede vilkår samt overholdelse af de almindelige regler for olietanke³ vil sikre en acceptabel håndtering af olie og diesel på ejendommen.

Vilkår

- 6.13 Olie og dieselforbruget skal registreres så forbruget på årsbasis kan oplyses til tilsynsmyndigheden.

³ Bekendtgørelse nr. 724 af 01.07. 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

- 6.14 Dokumentation for korrekt bortskaffelse af spildolie skal opbevares i min 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 6.15 Spildolie skal opbevares i tromler eller i dunke på en spildbakke eller lign., som kan tilbageholde min. indholdet af den største beholder.

7. Forurening fra stalde og arealer

7.1 Påvirkning af beskyttede naturtyper

Svineproduktionen er søgt udvidet fra 177 DE til 475 DE. Den samlede N-emission fra stald og lag er beregnet til 4602 kgN/år, hvorfor naturarealer inden for en afstand af 1,3 km vil blive påvirket af udvidelsen. Naturarealer inden for en afstand af 100 m fra udspretningsarealerne vil ligeledes kunne blive påvirket af det vindbårne kvælstof. En anden andel af næringsstofferne (kvælstof og fosfor) kan udvaskes til naturarealer enten som direkte overfladeafstrømning eller som nedsvivning.

Meremissionen er 2356 kg N. Største meredeposition på naturområde er beregnet til 0,2 kgN/år og største totaldeposition til 0,4 kgN/år. Alle udspretningsarealerne har fået husdyrgødning før produktionsudvidelsen.

Ammoniak og natur

Vordingborg Kommune har ved besigtigelser i 2010 og 2011 registreret følgende beskyttede naturtyper, der vil blive påvirket af produktionsudvidelsen, se tabel. Ved besigtigelsen har hver naturtype fået tildelt en estimeret naturtilstand/-værdi fra 1-5 hvor 1= høj, 2= god, 3= moderat, 4= ringe, 5= dårlig.

Husdyrloven inddeler ammoniakfølsom natur i tre kategorier. Vordingborg Kommunes kategorier er:

Kategori 1-natur

- Ammoniakfølsomme skovnaturtyper
- Ammoniakfølsomme habitatnaturtyper
- Ammoniakfølsomme sø-naturtyper
- § 3 heder og overdrev indenfor Natura 2000

Kategori 2-natur

- Overdrev over 2,5 hektar beliggende uden for Natura 2000-områder.

Kategori 3-natur

- § 3 hede, mose eller overdrev med høj naturværdi uden for Natura 2000-områder
- § 3 hede, mose eller overdrev med høj naturværdi indenfor Natura 2000-områder, som ikke er kategori 1 eller 2-natur
- Ammoniakfølsom skov

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniakdeposition i naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

For kategori 2-natur gælder, at den totale ammoniakdeposition til naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen skal vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition, og hvad det nødvendige krav eventuelt skal være. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/år.

Naturtype/ lok.nr.	Natur		Særlige arter	Tålegrænse kgN/ha/år	Vilkår
	værdi	kate- gori			
Sø 32-1	3			Er eutrofieret (næ- ringsstofbelastet)	
Sø 32-2	3			Eutrofieret	
Sø 19-2	3			Eutrofieret	
Sø 19-3	3			Eutrofieret	
Mose 19-4	3		Gul Iris, Kabe- leje, Dynd pad- derok, Bidende ranunkel, Kær snerre	15-25	
Sø 19-5	3		Haletudser	Eutrofieret	
Mose 19-6	4		Gul Iris, Kabe- leje,	15-25	
Sø 21-1	3		Grøn frø	Eutrofieret	
Mose 21-2	3		Gul Iris	15-25	
Sø 21-8	3			Eutrofieret	
Mose 21-9	4		Gul Iris	15-25	
Sø 21-10	3			Eutrofieret	
Sø 21-11	4			Eutrofieret	
Mose 21-13	4		Gul Iris, Kabe- leje	15-25	
Sø 21-14	4			Eutrofieret	
Sø 21-15	3			Eutrofieret	
Sø 21-18	3			Eutrofieret	
Sø 24-1	4			Eutrofieret	
Sø 24-2	4			Eutrofieret	
Sø 24-3	4			Eutrofieret	
Sø 24-4	3			Eutrofieret	
Sø 24-5	3			Eutrofieret	
Mose 24-6	3		Gul Iris, Kabe- leje	15-25	

Sø 24-19	3			Eutrofieret	
Sø 56-3	3			Eutrofieret	
Sø 56-4	3			Eutrofieret	
Sø 56-5	3			Eutrofieret	
Sø 56-7	3			Eutrofieret	
Sø 56-8	3			Eutrofieret	
Mose 56-10	4	2	Gul Iris, Dynd padderok	15-25	
Sø 56-11	3			Eutrofieret	
Sø 58-10	3			Eutrofieret	
Sø 59-8	3			Eutrofieret	
Mose 59-9	3	2	Gul Iris, Kær galtetand	15-25	
Sø 217-1	3			Eutrofieret	
Sø 217-3	3		Grønbroget tudse	Eutrofieret	
Eng 217-2	4		Skov angelik, Glanskapslet siv	15-25	
Sø 217-4	3		Grønbroget tudse	Eutrofieret	
Mose 217-6	4		Kær padderok	15-25	
Sø 217-7	3			Eutrofieret	
Sø 217-8	3			Eutrofieret	
Sø 217-9	3			Eutrofieret	
Strandeng 600-1	3			30-40	
Mose 600-2	3		Eng kabeleje, Dynd padde- rok, Bidende ranunkel, Glanskapslet siv	15-25	
Strandeng 600-3	3			30-40	
Eng 600-4	4			15-25	
Strandeng J15-01	3		Eng kabeleje, Blågrøn kogle- aks, Engelsk kokleare, Sandkryb, Sylt star, Enskættet sumpstrå, Strand trehage	30-40	
Strandeng I15-01	3			30-40	

7.2 Påvirkning af Natura 2000

Mark 3-0,14-0 og 14-1 grænser op til Natura 2000 område nr. 180 (Stege Nor) og 208 (Bøchers Grund). Påvirkningen af disse vandområder/recipienter vil primært være i form af næringsstof udvaskning fra markerne.

7.3 Påvirkning af bilag IV arter

På bilag IV i EU's Habitatdirektiv er der listet en række dyr og planter (bilag IV arter), som medlemsstaterne har en særlig forpligtigelse til at beskytte. Vordingborg Kommune ligger inden for det naturlige udbredelsesområde for Springfrø, Stor Vandsalamander og Markfirben.

Vordingborg Kommune har kendskab til forekomst af to bilag IV arter i området omkring udspretningsarealerne. Det drejer sig om Grønbroget tudse og Markfirben. Herudover er det forventeligt, at Springfrø, Stor Vandsalamander også findes i området, idet det er almindeligt forekommende i Vordingborg Kommune. Det kan derfor ikke udelukkes, at de nævnte og beskyttelseskrævende padder (Springfrø, Grønbroget tudse og Stor Vandsalamander) kan leve eller yngle i et eller flere af vandhullerne i eller i nærheden af udspretningsarealerne. Udspretningen får ikke direkte indflydelse på Markfirbenets levesteder, som er hele kysten og kystskrænten på Sydmøn.

Vurdering

Baggrundsbelastningen i Vordingborg Kommune på ca. 12 kgN/ha/år.

Det er Vordingborg Kommunes vurdering, at tålegrænserne for de beskyttede naturtyper ikke vil blive overskredet pga. udspretningen. Endvidere vil den luftbårne kvælstof fra stald og lager samt fra udspretningsarealerne ikke medføre, at der vil ske en negativ påvirkning af hverken Natura 2000 område eller af bilag IV arter. Med hensyn til udvaskning til natura 2000 områderne er der i nitratafsnittet redegjort for at afskæringskriteriet overholdes.

7.4 Vandløb og søer

Vandløb: T.T. Hjelm Bugt, T.T. Askeby Landkanal, Askeby Landkanal, Præstegårdsgrøften, T.T. Koster Kanal, Koster Kanal I, T.T. står for tilløb til.

Nedenstående skema viser målsætning og tilstanden i vandløbene, i oplandene omkring markblokkene.

Tabel 10 Nedenstående skema viser målsætningen for vandløbene (data fra Danmarks miljøportal). God økologisk tilstand (GT), Godt økologisk potentiale (GP), Generel målsætning (GM). Tal refererer til faunaklasse (DVFI).

Vandløbsnavn	Stations nr.	Tidligere Fiske målsætning / nuværende tilstand	Vandplanens målsætninger og DVFI krav	Nuværende tilstand Fauna (DVFI)	Nuværende tilstand Fysisk Indeks (DFI)
T.T. Hjelm Bugt	Ingen	C	GT5	Ikke vurderet	Ikke vurderet
T.T. Askeby Landkanal	Ingen	C	GT5	Ikke vurderet	Ikke vurderet
Præstegårdsgrøften	11.31.02	C	GM	2013: 4	Ringe
	11.31.03	C	GM	2013: 4	Ikke vurderet
	11.31.10	C	GM	2013: 4	God

Askeby Landkanal	11.30.08	B3	GT5	2010: 3	Dårlig
T.T. Koster Kanal	13.45.10	C	GM	2012: 2	Dårlig
	13.46.10	C	GM	2008: 1	Dårlig
	13.47.05	C	GM	2008: 2	Moderat
Koster Kanal I	13.45.05	C	GM	2004: 2	Ikke vurderet

Regionplansmålsætningen var en kobling af fisk og fauna, det er beskrevet herunder:

Når et vandløb er C målsat, er vandløbenes hovedformål afledning af vand, og der er dermed ingen krav til hvilke fisk, der skal kunne leve i vandløbet.

En B1 målsætning stiller krav til, at vandløbet skal kunne anvendes som gyde- og opvækstområde for laksefisk.

Et B3 målsat vandløb, skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ål, aborre, gedde og karpfisk.

Med målsætningerne følger et krav til dyrelivet i vandløbet, der defineres som Dansk Vandløbs Fauna indeks, DFVI, også kaldet faunaklasse. DVFI har en skala fra 1 til 7, hvor 1 er næsten intet dyreliv og kun få arter, der kan tåle meget forurenet og iltfattigt vand, og hvor 7 er helt rent og rislende iltholdigt vand med en mere varieret smådyrsfauna.

Ifølge vandplanen (2009-2015), skal vandløbene opnå god økologisk tilstand inden udgangen af 2015. I vandplanerne er dette præciseret til at vandløb, der i planerne er udpeget som blødbundsvandløb, kunstige el. stærkt modificeret skal opnå en DVFI på 4 og øvrige vandløb en DVFI på minimum 5.

God økologisk tilstand er et udtryk for en "svag afvigelse fra en tilstand upåvirket af menneskelig aktivitet".

Godt økologisk potentiale har et reduceret mål mht. DVFI, disse vandløb skal opnå en DVFI på 4. Alle de vandløb, der ikke er specifikt målsat i vandplanen har en generel målsætning, da alt overfladevand skal opfylde god økologisk tilstand. En generel målsætning svarer til en DVFI på 5 med mindre vandløbet er et blødbundsvandløb, stærkt modificeret eller kunstigt, i de tilfælde skal DVFI være 4.

Ifølge NaturErhvervstyrelsens randzonekort er stort set alle de åbne vandløb i oplandsområdet, omfattet af reglerne om op til 9 m brede dyrkningsfrie randzoner efter den nye randzonestrategi, som trådte i kraft den 1. august 2014. Ligeledes er mange af søerne i oplandsområdet omfattet af randzonestrategi.

Der stilles særlige krav, i forhold til overfladevand, hvis man ligger indenfor nitratklasse 1-3. 28 af markarealerne ligger i et område med nitratklasse 3, mens de resterende seks ligger indenfor nitratklasse 1.

Der stilles ligeledes særlige krav, hvis man ligger indenfor Ammoniakbufferzone 1-2. Ingen af markblokkene ligger indenfor Ammoniakbufferzoner.

Ingen af vandløbene opfylder på nuværende tidspunkt dens målsætning. Markblokkene ligger i oplandet til vandløbene og påvirker vandløbene ved nedsivning til dræn, der fører vandet videre ud i de åbne vandløb. Syv af markblokkene ligger helt op til åbne vandløb, der kan påvirkes direkte ved udspreddning samt ved nedsivning til dræn.

For, at vandløbene skal kunne opfylde deres målsætning, vil det som minimum kræve at, der ikke sker en øget udledning af næringsstoffer og sprøjtegifte. Vedligeholdelsen skal foretages mere skånsomt og sidst men ikke mindst, at der foretages fysiske forbedringer ved blandt andet udlægning af sten (dette kræver reguleringssager).

Vurdering

Vandløbene og søerne kan få yderligere forringede vandkvalitet ved øget næringsbelastning. Det vurderes imidlertid på baggrund af nitrat og fosforklasser mv. at der ikke vil ske en yderligere påvirkning og at alle

8. Management og Bedste Tilgængelige Teknik (BAT)

Når der skal udarbejdes en miljøgodkendelse af et landbrug, skal miljøstyrelsens BAT niveau være overholdt. Ansøger har frit valg angående teknologier, så længe at BAT niveauet overholdes.

Til anlæg for søer findes følgende teknologiblade:

- Luftrensning
- Delvist fast gulv
- Køling af gylle i svinestalde
- Svovlsyrebehandling af gylle

Valg af teknologi i denne godkendelse

- Delvist spaltegulv i alle stalde
- Gyllekøling i alle stalde
- Reduktion af fosfor i foderet til søerne

Ansøgers begrundelse for fravalg af teknologi

- Luftrensning fravalgt, da etableringsomkostningerne er høje, og da det ikke umiddelbart vil være muligt at etablere i eksisterende anlæg. Teknologien vurderes derfor uproportional.
- Svovlsyrebehandling af gylle i de eksisterende stalde er fravalgt, da etableringsomkostningerne er høje, og da det ikke umiddelbart vil være muligt at etablere i eksisterende anlæg. Derudover vil man gerne holde muligheden åben for levering af gylle til biogasanlæg.

Vordingborg Kommunes vurdering

Vordingborg kommune vurderer, at den lovbestemte reduktionskrav af ammoniakfordampningen og fosfor overholdes med det valgte BAT tiltag. Det vurderes derfor ikke relevant at stille krav om yderligere BAT. Der er stillet de nødvendige vilkår for fosfor reduktion under foder afsnittet. Vordingborg Kommune vurderer at det er relevant at stille vilkår for drift mv. af gyllekølingsanlægget.

Beregninger for gyllekøling er fremsendt til Vordingborg Kommune

Vilkår

- 8.1 Gyllekanalerne i staldafsnit - i alt 1253 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 8.2 Vamrpumpen skal levere en årlig ydelse på mindst 90,5 Kwh og have en driftstid på 8760 timer årligt

- 8.3 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
- 8.4 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 8.5 Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 8.6 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse.
- 8.7 Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end dage/uger.
- 8.8 Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

8.1 Management

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder. Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle, diesel, kemikalier eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

8.2 Staldsystem

Farestald

Sørne står i bokse i farestalden. Gulvtypen er delvist spaltegulv.

Løbeafdeling

Indrettes med bokse, hvor søerne står fikseret hele tiden i denne periode. Gulvtypen er delvist spaltegulv.

Drægtighedsstald

Her vil søerne være løsgående og have lejearealer med strøelse. De fodres vha. af transpondere, som står i midten af stalden. Gulvtypen er delvist spaltegulv

Smågrisestald

Toklimastald med delvist spaltegulv

Poltestald

Den gamle del er med drænet gulv og 1/3 spalter. Den nye del af polteafdelingen vil være med delvist spaltegulv og 1/3 spalter.

8.3 BAT niveau - ammoniak

Tabel 11 samlet BAT niveau kg NH₃-N

Stald gl.	Kg NH3-N
Farestald Eksisterende	420
Farestald NY	425,04
Drægtighedsstald Eksisterende	787,03
Drægtighedsstald NY	660,58
Løbestald Eksisterende	325,38
Løbestald NY	331,18
Smågrisestald Eksisterende	262,86
Smågrisestald Ny	1044,10
Poltestald Eksisterende	284,83
Poltestald Ny	213,63
Samlet BAT-Niveau	4.754,63

Vurdering

Det beregnede vejledende BAT-Niveau for det tilladte ammoniaktab er 4.754,63. Det faktiske ammoniaktab er på 4554,63. Ammoniaktabet er altså 200,14 KgN/år mindre end krævet og dermed er BAT-Kravet for ammoniak overholdt.

8.4 BAT beregning fosfor

Søer – BAT krav 23,9 kg P ab lager pr. DE

259,81 DE årssøer * 23,9 kg P ab lager pr. DE

= 6.209 kg P ab lager

Smågrise BAT krav 29,2 kg P ab lager pr. DE

175,75 DE smågrise * 29,2 kg P ab lager pr. DE

= 5.132 kg P ab lager

Slagtesvin 22,3 kg P ab lager pr. DE

39,46 DE slagtesvin * 22,3 kg P ab lager pr. DE

= 880 kg P ab lager

BAT niveau for fosfor

= 12.221 kg P ab lager

Vurdering

Det ansøgte niveau for fosforudledning er 12.013,54 kg P ab lager og BAT niveauet er på 12.221 kg P ab lager. BAT niveauet er dermed overholdt. For at sikre at BAT –niveauet fortsat overholdes stilles der vilkår til fosforindholdet i fodret.

8.5 Generel drift

Til styring af produktionen anvendes de traditionelle redskaber som driftsregnskab, gødningsregnskab og CHR-registrering.

Der lægges stor vægt på godt landmandskab på bedriften, herunder stor hensyntagen til naboer og omgivelser.

8.6 Forbrug af vand og energi

Vand og energiforbruget er beskrevet i afsnit 4.5.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (timerstyring af belysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med varmt vand. Ved anvendelse af varmt vand kan afvaskning ske hurtigere, hvorved der spares en stor mængde vand. Både iblødsætning, vask med højtryksrenser og afkortning af vaskeperiode er vandbesparende.

Vandforbruget følges løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) anvendes der således BAT.

Der anvendes biogas til opvarmning af bygninger samt varmt vand hvilket er en positiv ting i forhold til energiforbruget og udledningen af CO₂.

8.6 Foder

Der er på godkendelsestidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til foderets indhold af fosfor eller råprotein. Fodringsoptimering er af ansøger ikke valgt som et tiltag i forhold til at overholde emissionsgrænseværdierne i Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår.

Der bliver som tidligere beskrevet anvendt hjemmeblandet tørfoder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Desuden bliver der anvendt fasefodring, idet der bliver anvendt én foderblanding til drægtige søer og én foderblanding til diegivende søer, hvilket jf. referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) vurderes at være BAT.

8.8 Samlet BAT vurdering (på bedriftsniveau)

Samlet set vurderes det at ejendommen lever op til BAT inden for proportionalitet princippet rammer. Vordingborg Kommune vurderer at det ikke skal stilles yderligere krav, i det ejendommen allerede på nuværende tidspunkt lever op til gældende regler eller fremadrettet, via de stillede vilkår, vil gøre det.

Vilkår

- 8.1 Foderet til slagtesvin/polte må maksimalt indeholde **4,6 g total P pr FE** Foderets indhold af fosfor skal kunne dokumenteres ved tilsyn min 5 år tilbage i tiden.
- 8.2 Foderet til søerne må maksimalt indeholde **4,7 g total P pr FE** Foderets indhold af fosfor skal kunne dokumenteres ved tilsyn min 5 år tilbage i tiden.

9. Egenkontrol

På ejendommen er der løbende egenkontrol af produktionen:

- Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- Markdriften søges tilrettelagt således, at udvaskningen af næringsstoffer minimeres og overfladisk afstrømning undgås.
- Der tages i videst mulig omfang hensyn til naboer i forbindelse med udspredning af gylle.
- Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet og der er fagkonsulenter tilknyttet ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften, herunder bl.a. optimering af fodersammensætningen. '
- Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- Opbevaring og håndtering af kemikalier på bedriften sker på forsvarlig vis.
- Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcspild eller punktforurening.

Dokumentation:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Produktions- / effektivitetskontrol
- Markplaner, gødningsplaner og sprøjteplaner
- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer

- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Beredskabsplan
- APV-mappe
- 10 års beholderkontrol

Vurdering

Der er stillet vilkår til egenkontrol i de enkelte afsnit i godkendelsen. Det vurderes, at husdyrbruget overholder kravet til egenkontrol, når disse vilkår overholdes.

10. Alternative løsninger og 0-alternativet

Det forventes, at det ansøgte projekt er fremtidssikret og at det vil give gode arbejdsforhold for ejer og medarbejdere og at det vil give en god dyrevelfærd på ejendommen.

Det vurderes, at den valgte placering til den nye stald er den mest optimale placering på ejendommen i forhold til udnyttelsen af byggefeltet, hensyn til naboer, naturområder, logistik, ressource forbrug, smittebeskyttelse m.v.

Det er ikke muligt at placere stalden andre steder da dette vil give uhensigtsmæssigheder i forhold til foder, levering og afhentning af dyr og generel logistik på ejendommen.

0-alternativ

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ikke udvidelsen finder sted.

0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et miljømæssigt og et dyrevelfærdsmæssigt perspektiv vil dette være uhensigtsmæssigt, idet der ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet.

Desuden vil der ved et 0-alternativ ikke blive udarbejdet en miljøgodkendelse for ejendommen. Der vil således ikke ske regulering af bedriften via vilkår stillet i miljøgodkendelsen.

11. Husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

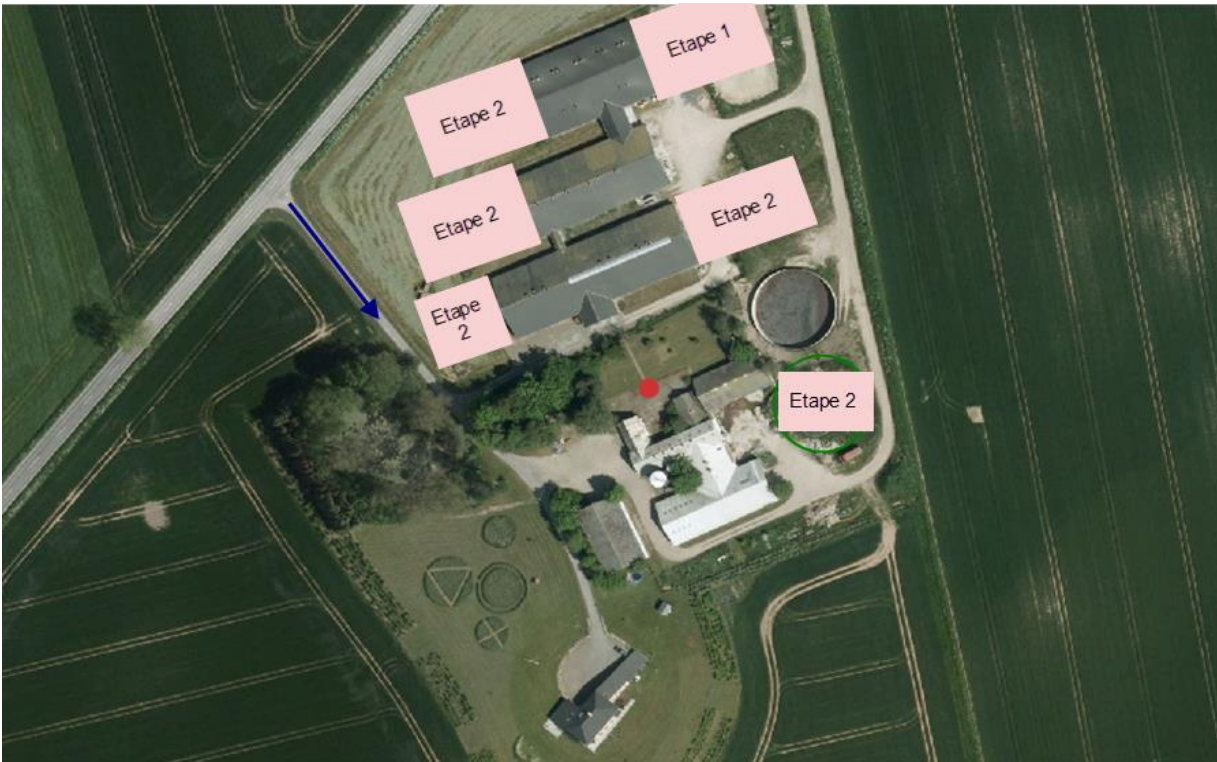
Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

Vilkår

- 11 Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
- Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler / kummer m.v. skal tømmes og rengøres
 -
 - Pumper skal fjernes

- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
- Alt foder og ensilage skal bortskaffes fra ejendommen, og ensilagepladser skal rengøres

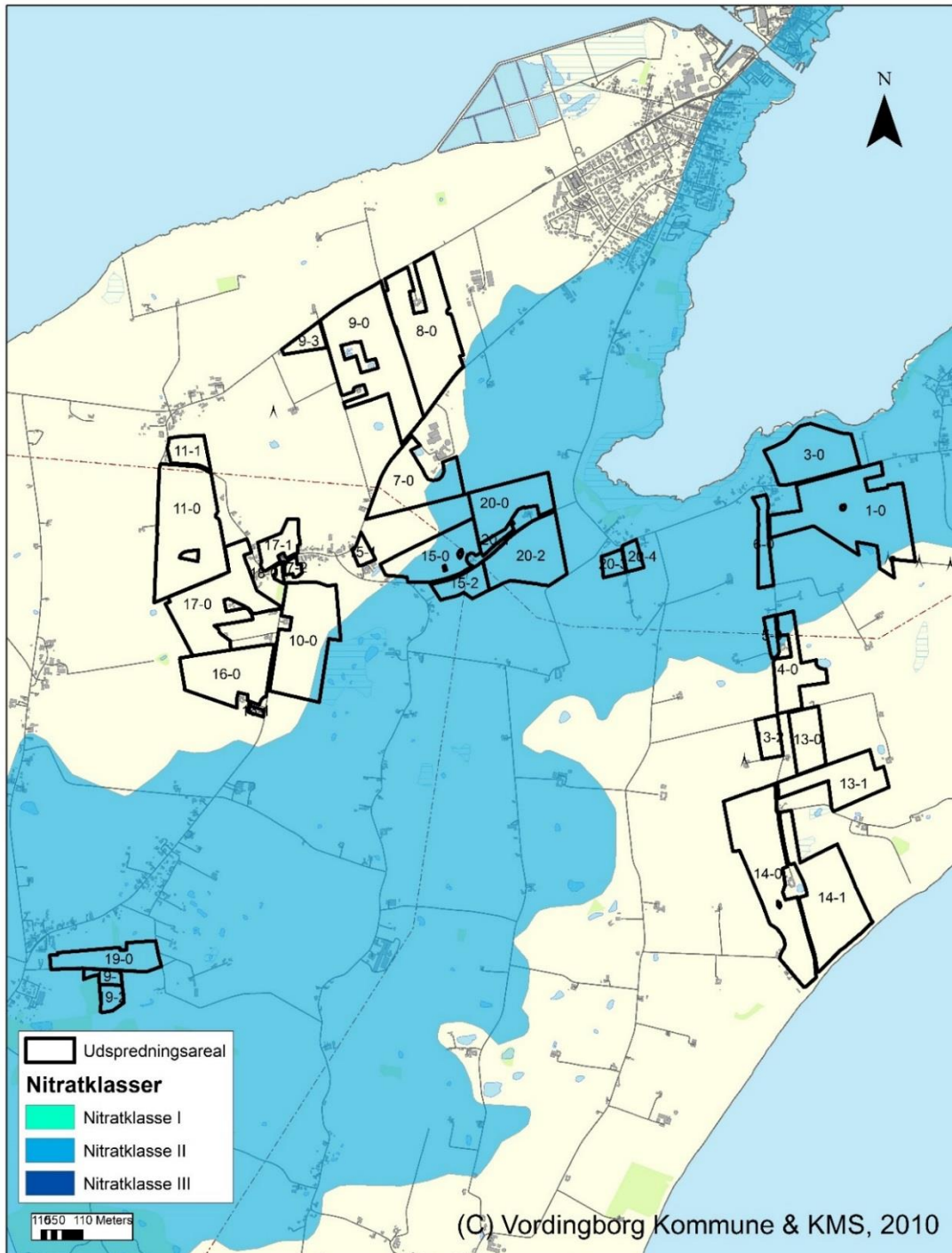
Bilag 1. Oversigt over staldene og nye tilbygninger

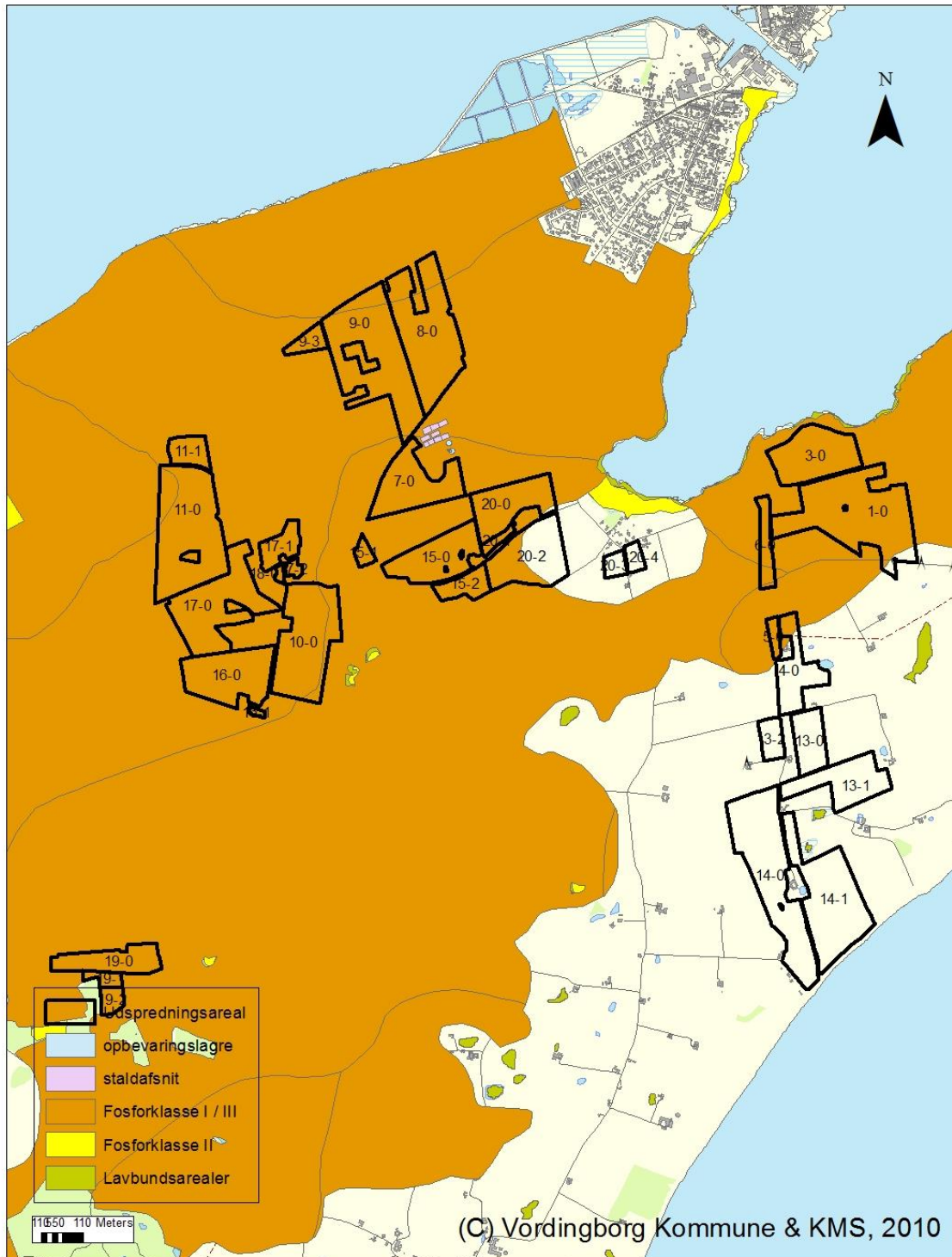
Bilag 2. Transportrute

Bilag 3 - Kort over nitratklasser

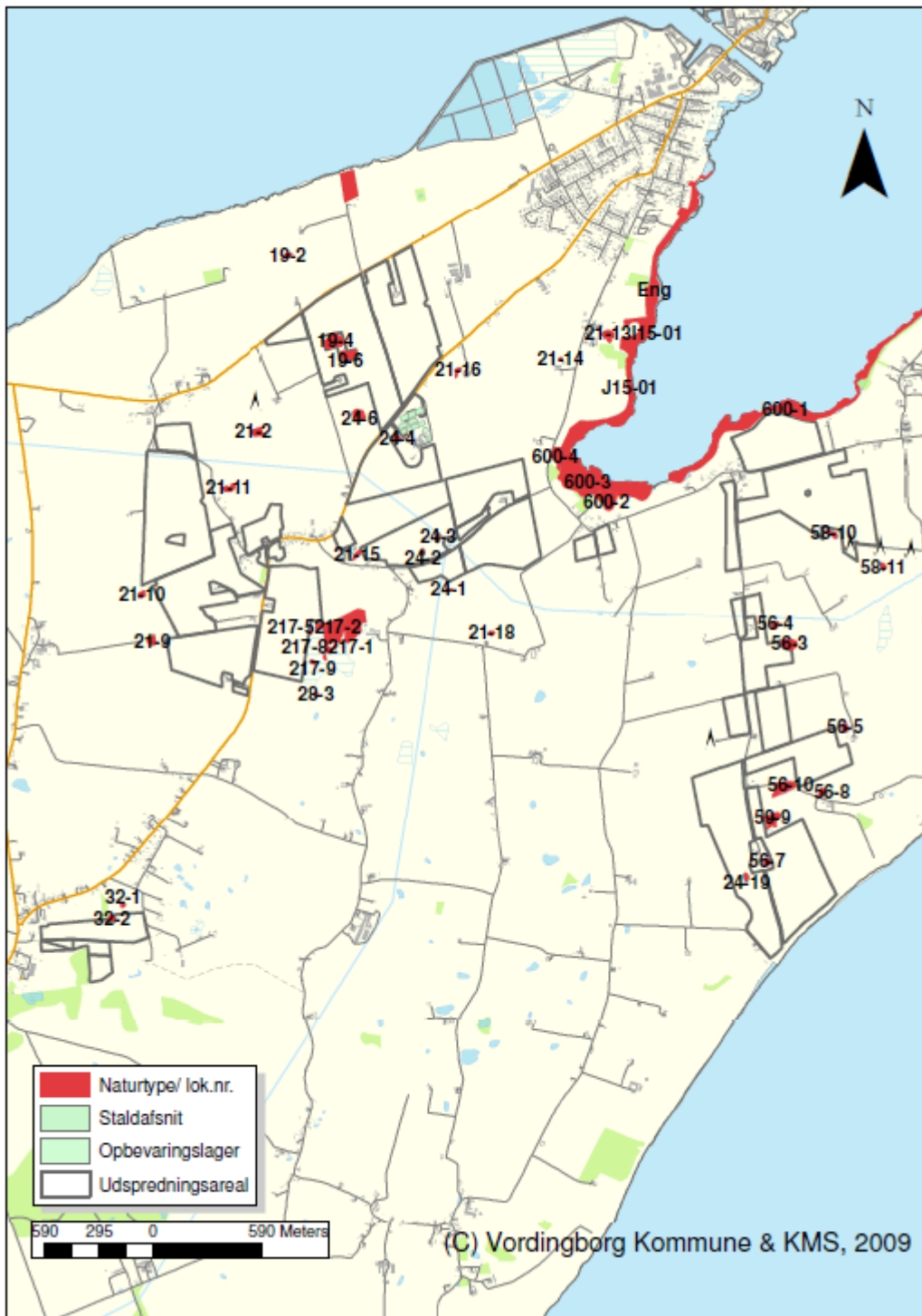

Bilag 4 – Fosforklasser og lavbundsarealer

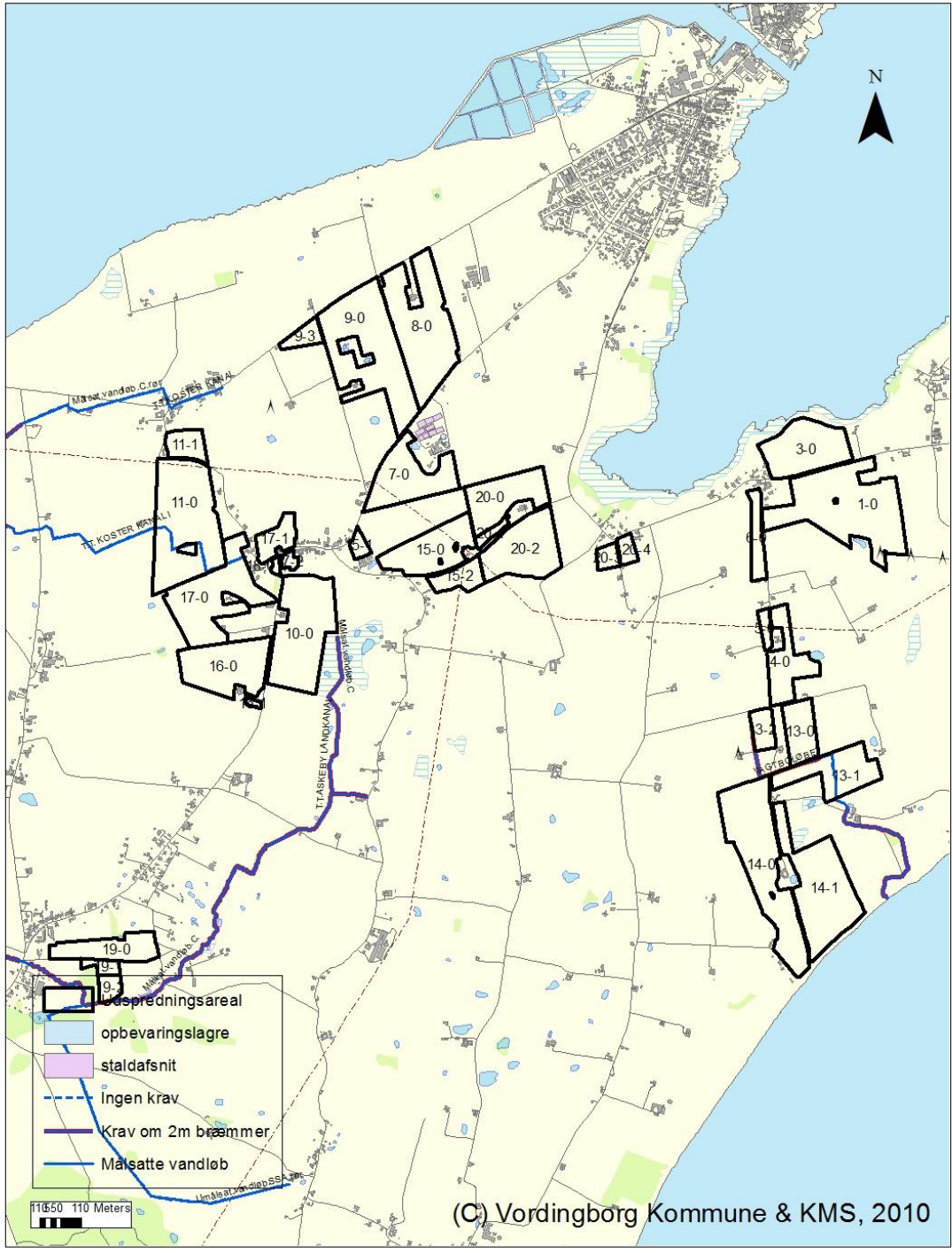

Bilag 5 – Markkort over fosforanalyser

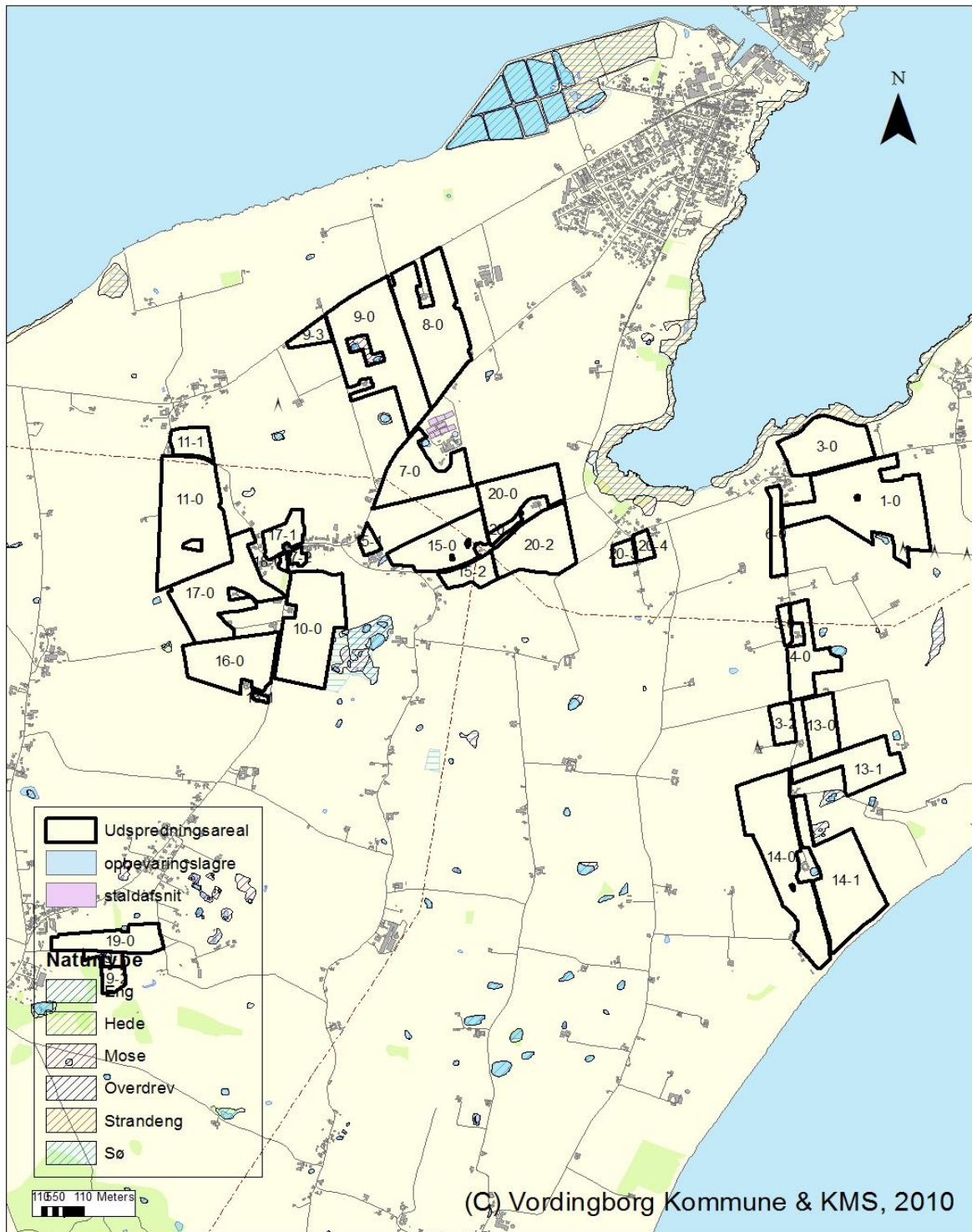
Bilag 6 - Beskyttet natur med naturpunkter som i tabellen

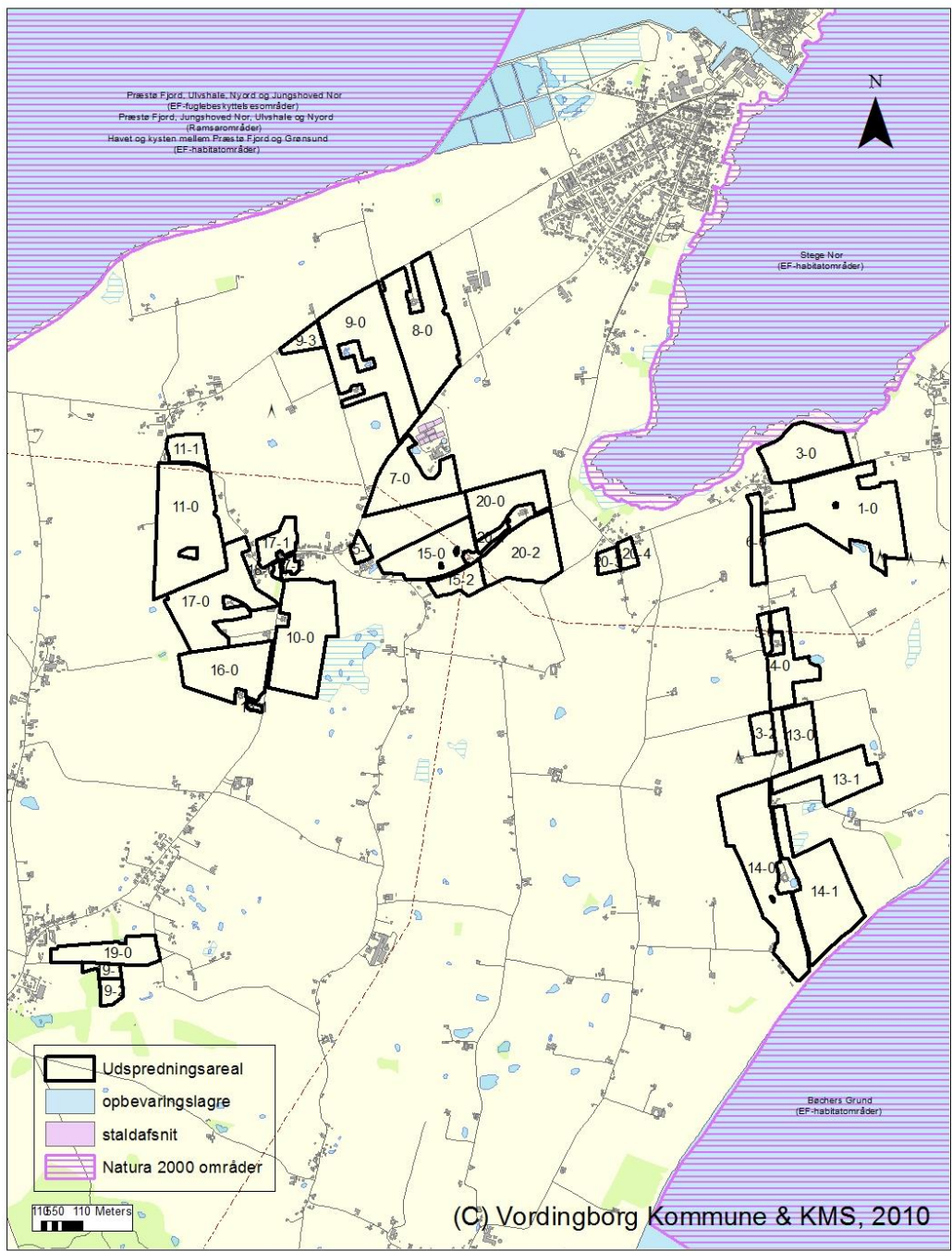
Bilag 7 - Vandløb

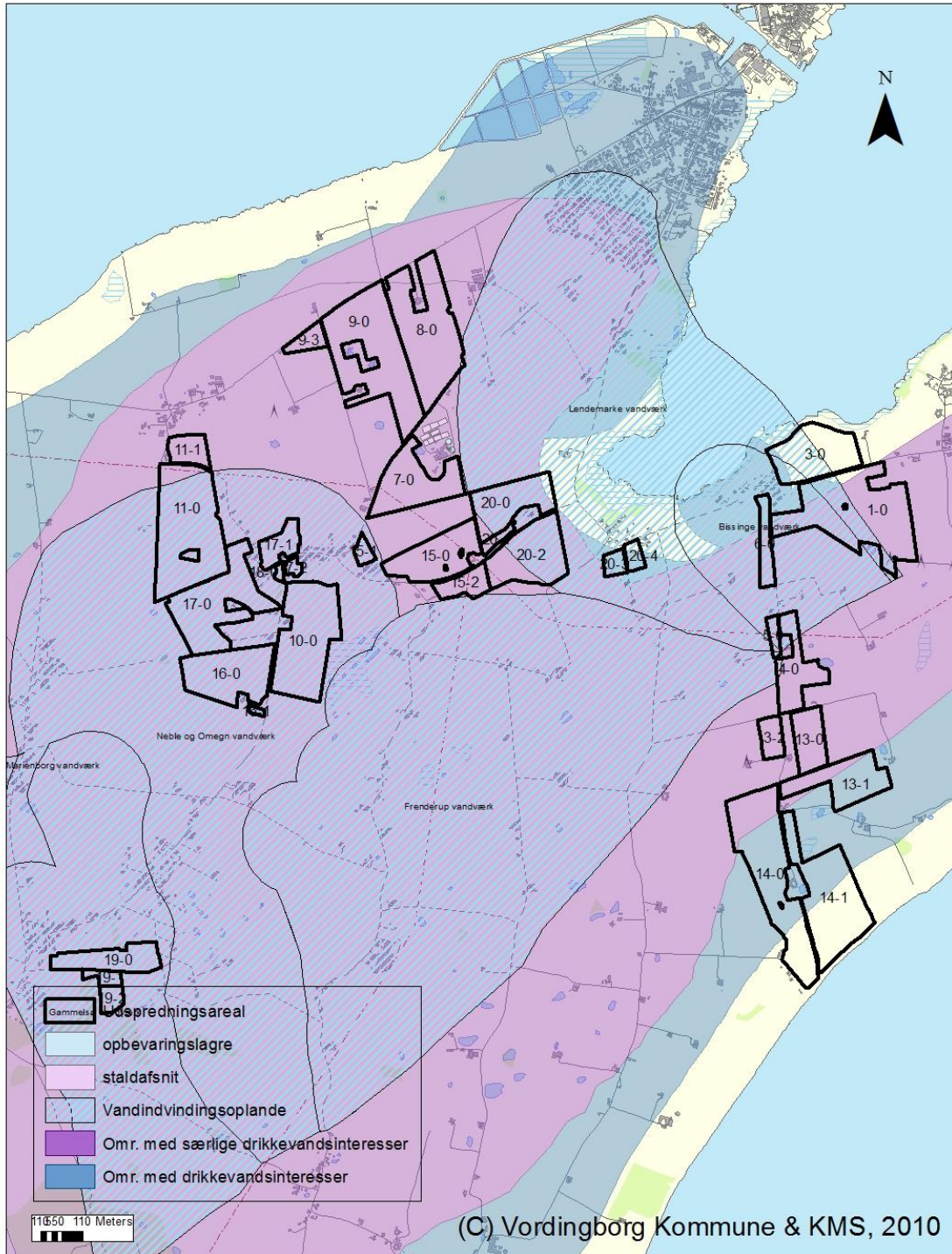
Bilag 8 - Naturtyper

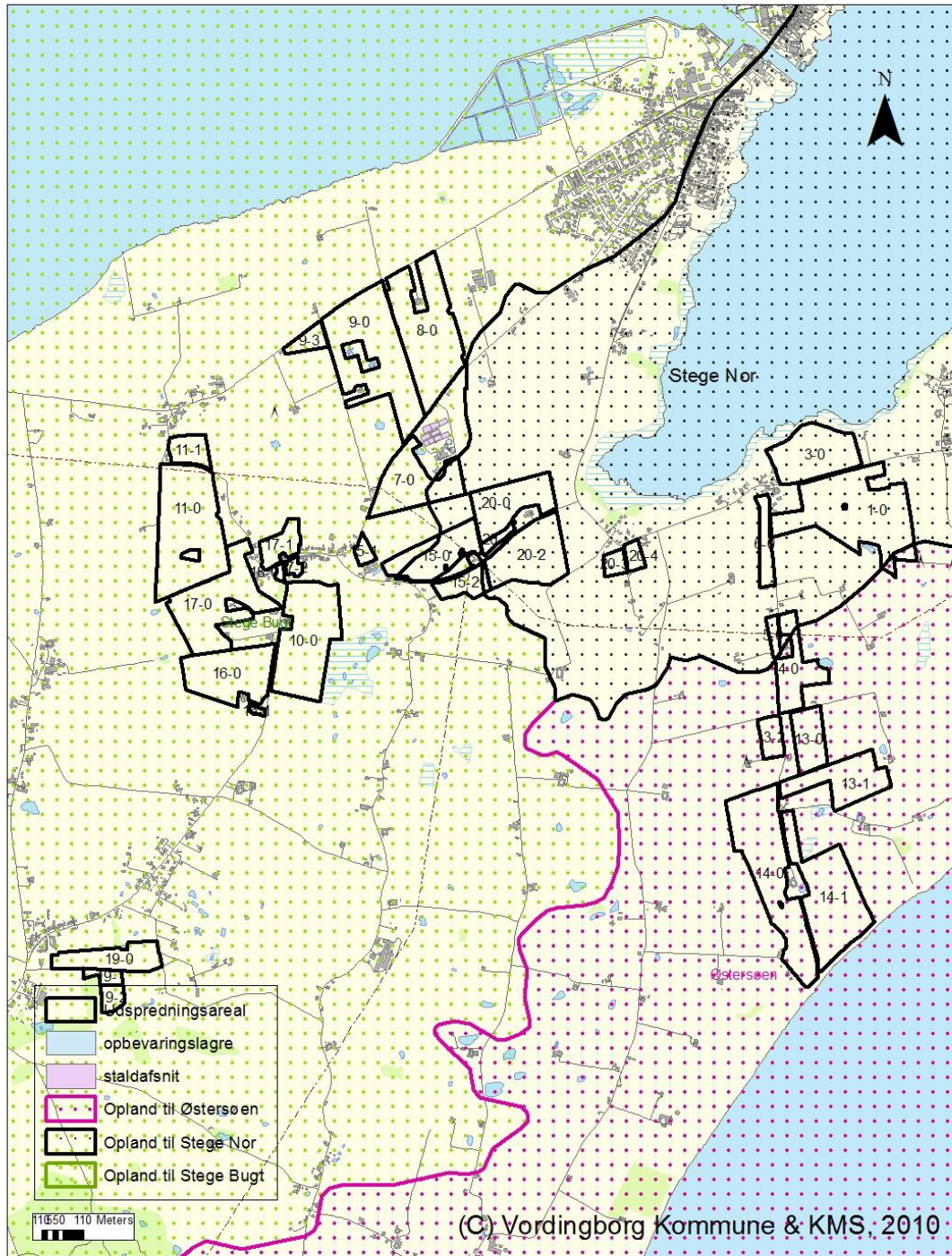
Bilag 9 - Nærmeste Natura 2000 område

Bilag 10 - Drikkevandsinteresser i området

Bilag 11 – Kystoplände, Stege Nor, Stege Bugt og Grønsund

Bilag 12 – Beredskabsplan

UDKAST TIL:

Beredskabsplan for Grønsundvej 61

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle	5
Kemikalie- og oliespild	6
Stophaner / Hovedafbrydere	7
Strømsvigt	8
Transport af bekæmpelsesmidler	9
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)	10
Bilag B: Afløbsplan	11
Bilag C: Kort over brandslukningsudstyr, flugtveje m.v. (beredskabsplan)	12

Udarbejdet af: Peter Nøhr Andersen, august 2014

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret på ejendommen.

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:

- kemikalierum
- Dieseltanke m.v.
- Afløb gylle og tagvand
- Strømafbryder og afbryder vand
- Slukningsmateriale
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.

Er man i tvivl, ring 1-1-2

Efter brand m.m. tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Ejer, Peter Nøhr Andersen, 55 81 01 99 / 20 33 01 99

Janne Nøhr Andersen, 20 16 61 99

Tudor Farnaru, 91 26 56 14

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	55 36 24 90	dag eller nat.
Falck	kontaktes på telefon	112	dag eller nat.
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat.
Lægevagt	kontaktes på telefon	56 51 61 21	dag eller nat.
		70 15 07 00	
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	70 15 07 08	dag eller nat.
		29 60 01 11	
Gråkjær Miljøcenter	kontaktes på telefon	24 85 73 56	dag
Landbocenteret	kontaktes på telefon	54 84 09 99	dag.
Dyrlæge, Jacob Krogsgård			
	kontaktes på telefon	23 93 74 74	dag eller nat.
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	28 72 40 13	dag.
Elektriker	kontaktes på telefon	54 86 40 13	dag eller nat.
Smeden	kontaktes på telefon	55 81 44 54	dag eller nat.
El-selskab SEAS	kontaktes på telefon	70 29 29 00	dag eller nat.
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	72 17 55 55	dag eller nat.

NB: Manglende telefon nr påføres inden godkendelsen tages i brug.

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand, der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 1-1-2 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt:

Ejer, Peter Nøhr Andersen, 55 81 01 99 / 20 33 01 99

Janne Nøhr Andersen, 20 16 61 99

Tudor Farnaru, 91 26 56 14

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukker
- Vandslange, højtryksvasker

Se bilag C.

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på fortank – RING 1-1-2

Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt:

Ejer, Peter Nøhr Andersen, 55 81 01 99 / 20 33 01 99

Janne Nøhr Andersen, 20 16 61 99

Tudor Farnaru, 91 26 56 14

Kontakt miljømyndighederne på tlf 55 36 24 90 indenfor arbejdstid, politi 114

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber ud over anlægget og nærtliggende arealer.

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord

Se bilag A, B, C og D.

Kemikalie og oliespild instruks

Ved større overløb af kemikalier og olie – RING 1-1-2 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt:

Ejer, Peter Nøhr Andersen, 55 81 01 99 / 20 33 01 99

Janne Nøhr Andersen, 20 16 61 99

Tudor Farnaru, 91 26 56 14

Kontakt miljømyndighederne på tlf 55 36 24 90 indenfor arbejdstid, politi 114

Kemikalier til markbrug vil i værste fald løbe ud på gammel møddingsplads, hvor væske kan opsamles i gyllebeholder.

Forsøg opdæmning for at undgå, at kemikalier og olie løber ud over anlægget og nærtliggende arealer.

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af kemikalier og olie.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord

Se bilag A, B, C og D.

Stophaner / hovedafbrydere

Vand:

Hovedhanen og stophaner er placeret ved målebrønd foran lade.

Elektricitet:

Hovedafbryderen og el-tavler er ophængt depotrum med adgang fra løbestald.

Se bilag A og C.

Strømsvigt instruks

- ❖ Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- ❖ Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.
- ❖ Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
- ❖ Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til SEAS-NVE energi-selskab og forhør om varigheden af udfaldet.

Tlf. 70 29 29 00

Transport af bekæmpelsesmidler/pesticider

Sørg for sikker transport af bekæmpelsesmidler til ejendommen og mellem ejendom og marker. Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opslugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

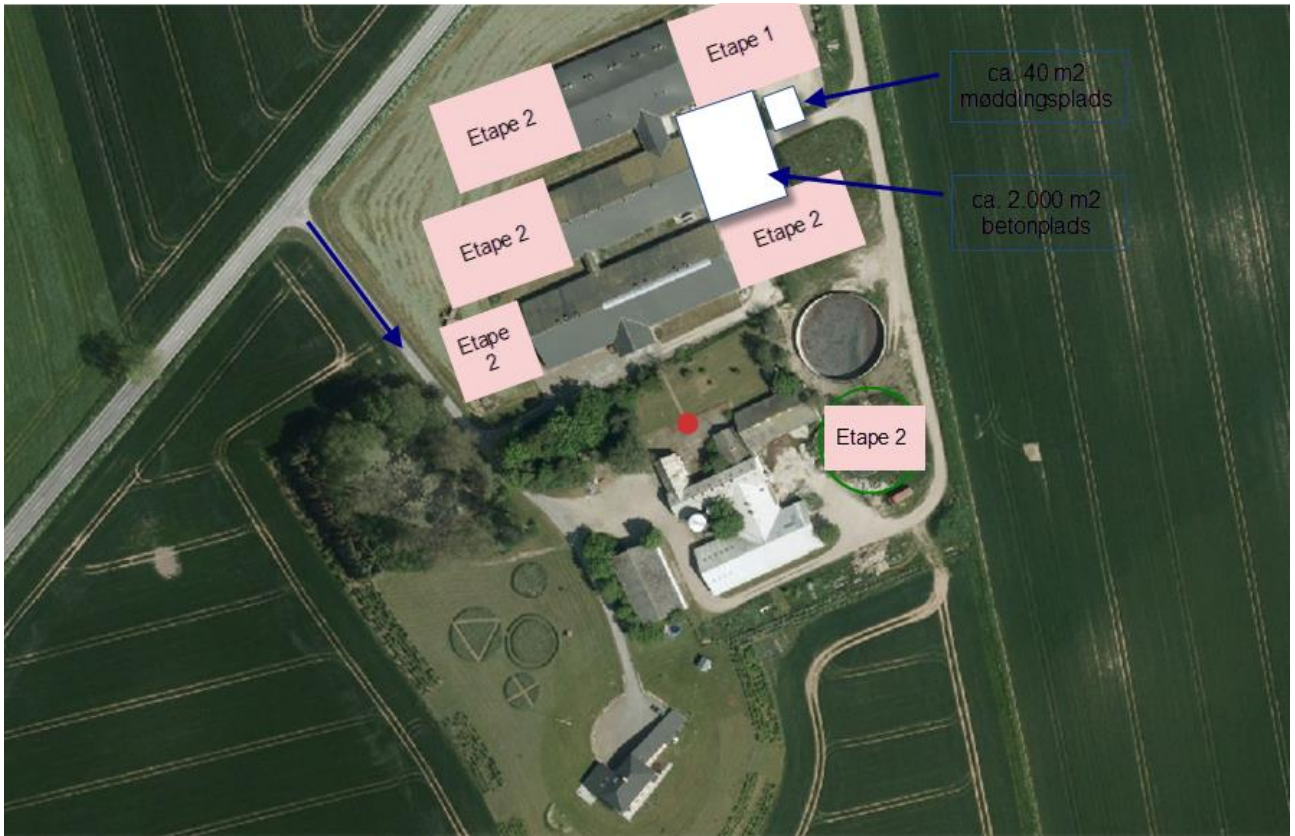
Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt) – ikke målfast

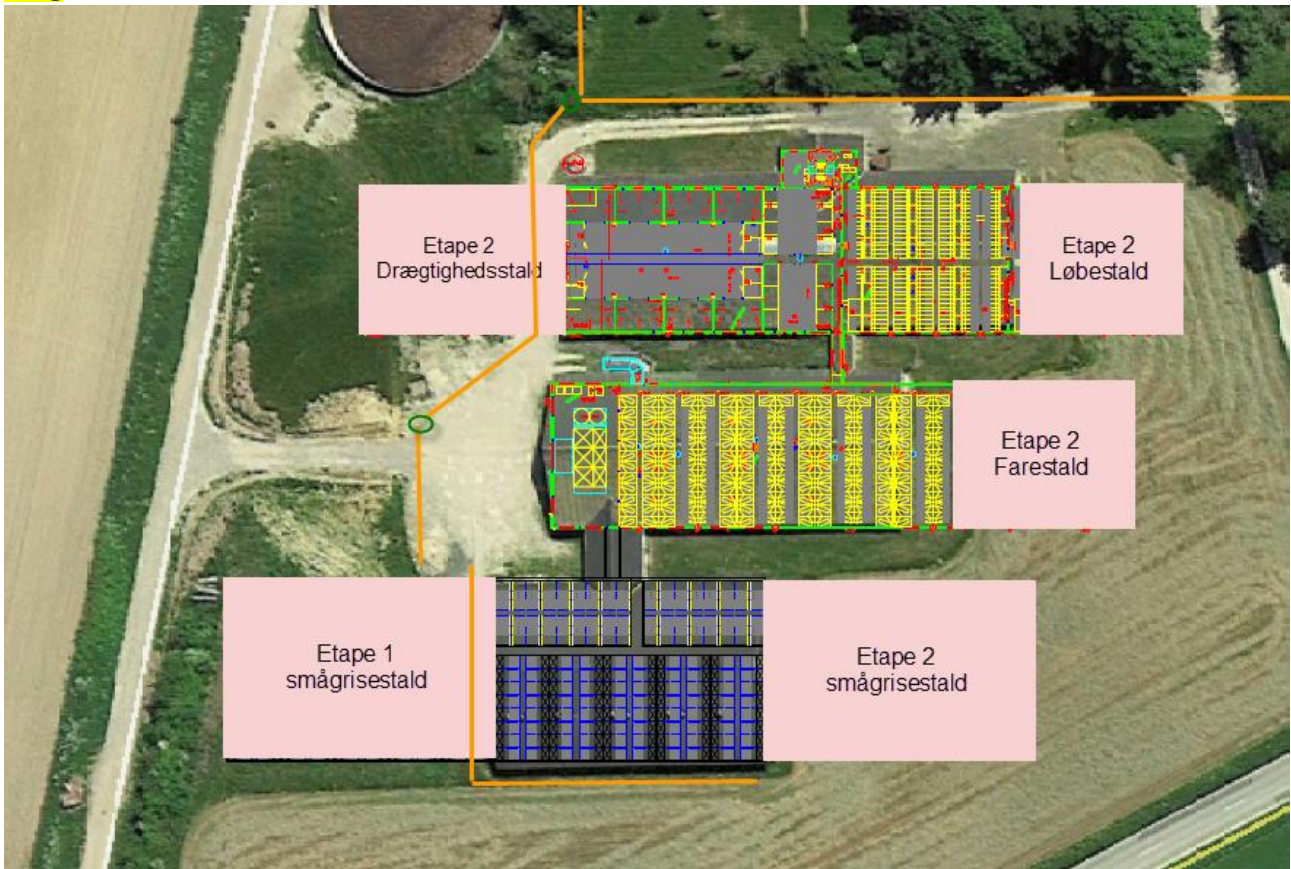

Bilag B: Afløbsplan – ikke målfast

Bilag C: Kort over flugtveje m.v. (beredskabsplan) – ikke målfast opdateres inden de nye stalde tages i brug

Bilag 13 - Vilårsliste

- 2.8 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsskema 67539, **version 8** og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 2.9 Smågrisestalden skal være færdig senest 2 år efter godkendelsesdatoen.
- 2.10 Løbestalden skal være færdigetableret senest 3 år efter godkendelsesdatoen.
- 2.11 Farestald og smågrisestald skal være færdigetableret senest 4 år efter godkendelsesdatoen.
- 2.12 Det aktuelle dyrehold 5 år fra godkendelsesdatoen vil være det tilladte. Dyreholdet kan dog ikke overstige det tilladte dyrehold i vilkår 4.1
- 2.13 Dyreholdet skal være på ansøgt niveau senest 5 år efter godkendelsesdatoen
- 2.14 Der skal til enhver tid være min. 9 måneders opbevaringskapacitet til rådighed. Enten på egen ejendom eller via. opbevaringsaftaler.
- 3.1 Bygningerne må ikke anvendes til reklamering og der må ikke etableres anden belysning end den, der er nødvendig for landbrugsdriftens udførelse og overvågning
- 3.3 Tilbygningerne skal opføres i samme arkitektur, farver og materialevalg som de 3 eksisterende svinestalde.
- 3.3 På græsarealerne omkring de udvidede staldbygninger, nord for facaderne langs Grønsundvej, etableres min. 3 grupper af beplantning, såkaldte "clumps" bestående af grupper på min 3 stk. store træer, f.eks. lind, eg, ask, valnød, popler e.l. Der skal desuden etableres fodposer af beplantning af lave buske.
- 3.4 Beplantningen skal stedse vedligeholdes og vandes så de gives de bedste vækstbetingelser, hvis træer og buske går ud skal de erstattes af nye.
- 3.5 Eksisterende beplantning skal så vidt muligt bevares.
- 3.6 Beplantningen skal være sket senest 1 år efter, at smågrisestalden er færdigmeldt opført
- 4.1 Produktionens maksimale omfang og sammensætning:

Besætningen	Max produktion af dyr pr år (antal)
Smågrise 7,2-30 kg	38.080

Polte	1.400
Årssøer	1120

- 4.2 Ind- og afgangsvægten for smågrise er at betragte som et gennemsnit. Dog må det samlede antal producerede smågrise aldrig overstige 38.080 grise set som et gennemsnit over 3 år (planår).
- 4.3 Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende produktion på husdyrbruget. Registreringerne kan bestå af slagterifregninger, udskrifter fra E-kontroller eller lign hvor tilsynsmyndigheden umiddelbart kan se produktionens størrelse. Dokumentation for de seneste 5 år skal kunne fremvises.
- 4.4 Antallet af årssøer kan afvige fra det tilladte med 30 årssøer på årsplan, så længe det maksimale antal søer ikke overstiges set over en 3-årig periode.
- 4.5 For smågrise må gennemsnittet af afgangsvægten over et år ikke overstige 30 kg pr gris.
- 4.6 To år efter godkendelsesdatoen skal produktionen være oppe på 560 årssøer, 700 polte og 19.040 smågrise fra 7,2 – 30 kg.
- 4.7 Det lovlige husdyrhold fastlægges til det niveau, der er nået 5 år efter godkendelsen er givet (godkendelsesdatoen). Dog må produktionsniveauet ikke overstige det lovlige dyrehold efter vilkår 4.1.
- 4.8 Den lovlige bygningsmæssige udvidelse er de bygninger, der er færdigmeldt senest 5 år efter godkendelsesdatoen.
- 4.9 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er miljøgodkendte udspretningsarealer til eller aftale om afsætning til biogasanlæg.
- 4.10 Ventilationsanlægget skal rengøres jævnligt og mindst en gang årligt skal det gennemgås af et kvalificeret ventilationsfirma for at sikre, at anlægget fungerer optimalt.
- 4.11 Gulvet mellem spalterne skal til enhver tid være rent og tørt. Hvis der ligger gylle på det faste gulv, skal det straks skrubes ned.
- 4.12 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
- 4.13 Vandmåleren skal aflæses årligt. Registreringerne skal føres i en miljømappe der opbevares på ejendommen og gå min 5 år tilbage i tiden.
- 4.14 Rør og drikkevandsventiler skal gennemgås jævnligt og repareres eller udskiftes så snart en utæthed opdages.

- 4.15 Elforbruget registreres årligt. Registreringerne skal føres i en miljømappe der opbevares på ejendommen og gå min 5 år tilbage i tiden
- 4.16 Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. maleblende- og ventilationsanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Kopi af rapporter for eftersyn skal kunne forevises tilsynsmyndigheden.
- 4.17 Al vask af maskiner, redskaber og lignende som har været i kontakt med husdyrgødning, biomasse eller kemikalier skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af spildevand.
- 4.18 Dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald skal opbevares i min 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.19 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: * Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: * Tilsynsmyndigheden, Vordingborg Kommune, Teknisk Forvaltning, tlf.: 55 36 36 36. Uden for almindelig arbejdstid kontaktes Miljøvagten på 114.
- 4.20 Beredskabsplanen placering og indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og skal udleveres til indsatslederen/miljømyndigheden i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol. Desuden skal den altid være opdateret så alle kontaktoplysninger og telefonnumre er de relevante
- 5.1 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er godkendte udspretningsarealer og opbevaringskapacitet til.
- 5.2 Påfyldning af gylle skal ske under opsyn med mindre gyllen suges op.
- 5.3 Gyllebeholderen på 5.500 m³ skal være opført senest 2 år efter godkendelsen er meddelt.
- 5.4 Gylleudbringning skal ske over en så kort og samlet periode som muligt.
- 5.5 Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle samt fjernelse af bundfald.
- 5.6 Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Kommunen underrettes straks herom.
- 5.7 Efter omrøring og udkørsel af flydende husdyrgødning skal flydelaget være reetableret indenfor 7 dage, alternativt skal gyllebeholderen have fast overdækning.
- 5.8 Efter tømning af beholder for flydende husdyrgødning skal flydelaget være reetableret indenfor 14 dage, alternativt skal gyllebeholderen have fast overdækning.

- 6.1 Der må max. udsprede 26.650,65 kgN/år og 7.166,68 kgP/år husdyrgødning på ejendommen.
- 6.2 Der skal anvendes en kvælstofnorm, der er reduceret med 6,00 % i forhold til gødningsregnskabet krav. Det er den samlede kvælstofgødsning (husdyrgødningen med den lovpligtige udnyttelsesprocent og handelsgødningsmængden), der skal reduceres.
- 6.3 Der må ikke tilføres jorden mere husdyrgødning end nitratklasserne giver mulighed for.
- 6.4 Der skal fra det tidspunkt, hvor godkendelsen skal revurderes første gang (i 2024), foreligge fosfortal, der er maksimalt 1 år gammelt. Der skal foreligge fosfortal for alle de marker som afvander til Stege Nor og som indgår i udbringningsarealet.
- 6.5 Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

- 6.6 Virksomheden, skal for egen regning, dokumentere at værdierne i vilkår 6.5 er overholdt, hvis Vordingborg Kommune finder det påkrævet. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
- 6.7 Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkil-der, kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

- 6.8 Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
- 6.9 Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 6.10 Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi.
- 6.11 Der skal indgås kontrakt om forebyggende rottebekæmpelse med et autoriseret firma på området. Dette kan ske ved eksempelvis opstilling af giftkasser.
- 6.12 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter).
- 6.13 Olie og dieselforbruget skal registreres så forbruget på årsbasis kan oplyses til tilsynsmyndigheden.
- 6.14 Dokumentation for korrekt bortskaffelse af spildolie skal opbevares i min 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 6.15 Spildolie skal opbevares i tromler eller i dunke på en spildbakke eller lign., som kan tilbageholde min. indholdet af den største beholder.
- 8.1 Gyllekanalerne i staldafsnit - i alt xx m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 8.2 Vampumpen skal levere en årlig ydelse på mindst XX Kwh
- 8.3 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
- 8.4 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 8.5 Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 8.6 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen

- kontrol af kølekredsens ydelse.

- 8.7 Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end dage/uger.
- 8.8 Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 8.1 Foderet til slagtesvin/polte må maksimalt indeholde **4,6 g total P pr FE** Foderets indhold af fosfor skal kunne dokumenteres ved tilsyn min 5 år tilbage i tiden.
- 8.2 Foderet til søerne må maksimalt indeholde **4,7 g total P pr FE** Foderets indhold af fosfor skal kunne dokumenteres ved tilsyn min 5 år tilbage i tiden.
- 11 Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
- Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler / kummer m.v. skal tømmes og rengøres
 -
 - Pumper skal fjernes
 - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
 - Alt foder og ensilage skal bortskaffes fra ejendommen, og ensilagepladser skal rengøres.